

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما صلوات

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

پنج پیام

بہ مناسبت شہادت حضرت فاطمہ زہرا ؑ
حضرت آیۃ اللہ العظمیٰ فاضل انکرائی ؒ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۵ پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام

نویسنده:

محمد فاضل لنکرانی

ناشر چاپی:

مرکز فقه الائمه الاطهار (علیهم السلام)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	۵ پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیهاالسلام
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۷	۱
۹	۲
۱۱	۳
۱۲	۴
۱۳	۵
۱۵	فهرست منابع
۳۲	درباره مرکز

۵ پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

مشخصات کتاب

سرشناسه: فاضل موحدی لنکرانی، محمد، ۱۳۱۰ -
 عنوان و نام پدید آور: ۵ پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام/از پیامهای فاضل لنکرانی.
 مشخصات نشر: قم: مرکز فقه ائمه اطهار، ۱۳۸۵.
 مشخصات ظاهری: ۶۳ ص.
 شابک: ۵۰۰۰ ریال: ۹۶۴-۷۷۰۹-۲۸-۵
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۴۹ - ۶۳؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 عنوان گسترده: پنج پیام در شهادت مظلومانه حضرت فاطمه زهرا علیها السلام.
 موضوع: فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. - فضایل - احادیث - مقاله‌ها و خطابه‌ها.
 موضوع: فاطمه زهرا (س)، ۸؟ قبل از هجرت - ۱۱ق. - احادیث اهل سنت.
 رده بندی کنگره: BP۲۷/۲۸/ف۲پ۹
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۷۳
 شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۴۲۵۱۴

مقدمه

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: «فاطمَةُ بضعةٌ منِّي من آذاها فقد آذاني...» [۱].

پنج پیام، ص: ۸

در این سال‌ها ایام فاطمیّه، به خصوص فاطمیّه دوّم- و به‌ویژه روز شهادت حضرت صدیقه طاهره علیها السلام روز سوّم جمادی الثانی-، حال و هوای کشور و دسته‌جات عزاداری رنگ و بویی خاص به خود گرفته، مغازه‌ها تعطیل و دسته‌جات عزاداری، سینه‌زنی و زنجیرزنی در خیابان‌ها به سوگ بانویی می‌نشینند که پاره تن پیامبر، همسر امیر مؤمنان و مادر امامان معصوم علیهم السلام است [۲].

همان بانویی که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بر در خانه او می‌ایستاد و با صدای بلند می‌فرمود:
 «السّلام علیکم یا أهل بیت النّبوة...» [۳].

پنج پیام، ص: ۱۰

بدین وسیله بر مردمان بعد از خود اتمام حجت می‌کند: مقصود من از اهل بیتی که سفارش آنها را نموده‌ام، اهل این خانه است و عمود این خانه فاطمه زهرا علیها السلام است؛ اما چیزی از غروب خورشید نبوت نگذشته بود که غروب غمگین دیگری را برای

عالم اسلام بوجود آوردند و ماه جمال فاطمه زهرا علیها السلام در جوانی [۴] به واسطه ظلم،

پنج پیام، ص: ۱۱

ستم و آزار نامردمان غروب کرد و سبب گردید که مرد جنگ‌ها و میدان مبارزه با ابطال عرب، یعنی حضرت امیرمؤمنان علیه السلام از پای درآید.

هنگامی که آن حضرت بدن مطهر بانوی ایمان، زهرای مرضیه را نیمه شب و مخفیانه به خاک سپرد [۵]، غم و اندوه به خانه دلش

پنج پیام، ص: ۱۲

هجوم می‌آورد؛ با این حال، مولای متقیان با استعانت به درگاه خداوند به نماز می‌ایستاد، و شکایت به خدا می‌برد.

آیا این آخرین مظلومیت خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله بود؟ باید گفت که چنین نبود و وقایعی مانند خانه‌نشینی حضرت

پنج پیام، ص: ۱۳

علی علیه السلام، جنگ معاویه، خوارج نهروان و اصحاب جمل با آن حضرت، مظلومیت وصی آن بزرگوار حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام، شهادت امام حسین علیه السلام به همراه اصحاب و فرزندانش در کربلا و به طور کلی مظلومیت همه امامان معصوم در طول تاریخ، ادامه همان مظلومیت بود؛ لیکن مظلومیت مضاعف انکار ظلم بر مظلوم است.

حادثه‌ای که در شرف وقوع بود و عده‌ای با زیر سؤال بردن شهادت حضرت زهرا علیها السلام و ظلم‌هایی که به آن حضرت روا شده بود، در صدد انکار مظلومیت و ظلم و ستم‌های وارده بر پاره تن رسول خدا صلی الله علیه و آله بودند.

امّا با بیداری مراجع عظام تقلید و از جمله حضرت آیت‌الله العظمی فاضل لنکرانی (مدّ ظلّه) این توطئه شوم خنثی شده، از روز شهادت حضرت زهرا علیها السلام عاشورایی دیگر ساختند و با تشویق مردم به عزاداری و بزرگداشت این روزها اعلام کردند: اگر آن زمان نبودیم که از اهل بیت علیهم السلام دفاع کنیم، امروز با عزاداری، سینه‌زنی، تشکیل هیأت‌های عزاداری و پیام‌ها نمی‌گذاریم مظلومیت فاطمه زهرا علیها السلام به فراموشی سپرده شود.

شایان ذکر است حضرت آیه‌الله العظمی فاضل لنکرانی (دام ظلّه العالی) سالیانی است که به مناسبت سالگشت شهادت مظلومانه حضرت صدیقه کبری فاطمه الزهراء علیها السلام به جهت اهتمام بر سوگواری و عزاداری این مصیبت جانگداز از سوی مردم اقدام

به صدور پیام‌هایی

پنج پیام، ص: ۱۴

نموده‌اند که تقدیم به علاقمندان و دوستان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام می‌گردد.

امید است مقبول درگاه احدیت قرار گرفته و موجب خشنودی آن بانوی رنج‌دیده و فرزند دل‌بندش حضرت ولی عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) گردد.

مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام

پنج پیام، ص: ۱۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّاهِرِينَ سَيِّمًا الصِّدِّيقَةَ الشَّهِيدَةَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ وَاللَّعْنُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ.

این آیات مصادف است با شهادت بزرگ‌ترین بانوی جهان اسلام حضرت فاطمه زهرا؛ آن حقیقت، گوهری است که تا کنون ابعاد وجودی‌اش برای اهل فکر و بصیرت به صورت صحیح و دقیق روشن نگشته است و او را فاطمه گفته‌اند؛ زیرا که خلق از کنه معرفت او محرومند [۶].

ذاتی که از غضب او پیامبر صلی الله علیه و آله و حقّ تعالی غضب می‌کنند و از رضایت او خشنود می‌گردند [۷]

پنج پیام، ص: ۱۶

حقیقتی که می‌توان گفت علاوه بر این که محور اهل کساء است [۸]، محور اصلی اهل بیت در آیه تطهیر است [۹] و از شعاع وجودی

پنج پیام، ص: ۱۷

او اراده حقّ تعالی بر اِذْهَابِ رَجَسٍ و تطهیر آنان تعلق گرفت.

ما که اکنون مفتخر به پیروی از آن بانوی گرامی و فرزندان

پنج پیام، ص: ۱۸

معصوم وی هستیم، باید در شرایط کنونی آگاهی بیشتر نسبت به افکار و اندیشه‌ها و دستورالعمل‌های آنان داشته باشیم و مبادا در انجام وظایف خود کوتاهی نماییم.

لازم است علمای بلاد و خطبای محترم علاوه بر آن که مجالس عزاداری را هر چه باشکوه‌تر انجام می‌دهند، ابعاد معنوی و علمی آن حضرت را مورد توجه خاص قرار دهند و بحمدالله مکتب تشیع مشحون از استدلال و منطق است و اهل انصاف و تدبّر به راحتی در برابر آن خضوع می‌نمایند.

دشمن، امروزه به خوبی دریافته است که برای تهی نمودن این ملت و سیطره بر امور آنان، باید آنچه را که تجلی اعتقادات و ایمان مردم است، خاموش و کم‌رنگ سازد، روزی با جهالت تامّ و تمام، گریه و عزاداری بر حضرت سیدالشهداء علیه السلام را امری لغو، و مورد شبهه قرار داده و روزی در شهادت فاطمه زهرا علیها السلام تردید می‌کند؛ در حالی که این امر از واضحات تاریخ اسلام است.

معاندان بدانند اگر به خیال خود در شهادت آن حضرت شبهه‌ای را القاء کنند، هرگز نمی‌توانند در مظلومیت ایشان و ستم‌هایی که بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله به ایشان وارد شد [۱۰]، خدشه‌ای را تصوّر نمایند؛ عمر

پنج پیام، ص: ۱۹

کوتاه وی [۱۱]، خطبه آتشین و سراسر استدلالی او در مسجدالنبی صلی الله علیه و آله [۱۲]،

پنج پیام، ص: ۲۰

گریه‌های شبانه‌روزی ایشان [۱۳] و دفاع محکم آن حضرت از حریم ولایت [۱۴]، همه ادله روشنی بر مظلومیت آن بانو است و از این جهت،

پنج پیام، ص: ۲۱

جهان اسلام در مظلومیت او و شوهرش همیشه عزادار و سوگوار است.

انقلاب اسلامی، از توجه خاص ملت ایران به همین ایام، نشأت گرفت و امروزه بهترین عامل برای حفظ و تداوم آن، اهمیت دادن به چنین ایامی است؛ لازم است مؤمنین و پیروان اهل بیت علیهم السلام به ایام فاطمیه بیش از گذشته اهتمام ورزیده و نگذارند این حادثه ناگوار در لابلای حوادث دیگر کم رنگ شود؛ و خصوصاً روز سوم جمادی الثانی که از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل عمومی اعلام شده است را مورد عنایت خاص قرار دهند.

باشد که آن حضرت را که مادر فرهنگ تشیع است، در این راه همراهی نماییم و در روز قیامت مورد شفاعت خاص ایشان و اولاد طاهرینش قرار گیریم.

والسلام علی جمیع إخواننا المؤمنین ورحمة الله وبرکاته.

محمد فاضل لنکرانی ۸۰ / ۵ / ۳۰

پنج پیام، ص: ۲۳

۲

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الدِّينَ يُدْوَنُ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا [۱۵]؛ و قال رسول الله صلى الله عليه وآله: فاطمة بضعة مني من آذاها فقد آذاني [۱۶]

یکی از بزرگترین افتخارات شیعه، داشتن شخصیتی است که سیده زنان عالم [۱۷] و دارای مقام عصمت و طهارت است، و به مقتضای

پنج پیام، ص: ۲۴

آیه تطهیر [۱۸] که در مورد پنج تن نازل شد و در رأس آنها رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله است [۱۹]، از هر رجس و پلیدی و هر گناه و معصیت بر حسب اراده تکوینی خداوند متعال دور، و به طهارت مطلقه و پاکی از هر جهت آراسته است. مقام شامخ آن بزرگوار از افق افکار محدود و نارسای ما، بیرون، و دست اندیشه و فکر ما از پی بردن به آن کوتاه است [۲۰].

او اولین شهیده راه پر افتخار ولایت و امامت بود و ائمه معصومین علیهم السلام عموماً به فرزندى ایشان افتخار مى کردند [۲۱].

پنج پیام، ص: ۲۵

فاطمه علیها السلام زنی است که در اوج مظلومیت و با وجود مصائب فراوان، خصوصاً مصیبت از دست دادن پیامبر صلی الله علیه و آله و در شرایط بسیار حساس که بشر عادی حتّی قادر بر تکلم معمولی نیست، در حضور حکام و بزرگان قوم آنچنان خطبه‌ای [۲۲] ایراد می کند که خردمندان از درک آن عاجزند که چگونه یک زن در چنین موقعیتی بتواند این گونه مستدل و محکم سخن گوید، آنهم مطالبی بسیار مهمّ و مربوط به توحید و نبوت و امامت و نیز سرزنش کسانی که به حکم راحت طلبی و زندگی آرام، وظیفه الهی خود را ترک و در برابر ظلم دیگران سکوت نموده‌اند.

آری، باید اعتراف نماییم که مع الأسف بعد از گذشت یکهزار و

پنج پیام، ص: ۲۶

چهارصد سال، نتوانسته‌ایم آن گوهر بی نظیر را بشناسیم و از آن تأسف آورتر، آن که جهل و نادانی و چه بسا هواهای نفسانی و فریب افکار به ظاهر جدید خوردن، سبب آن گردیده که برخی کوردلان، مقامات آن حضرت را مورد تردید قرار دهند. آری، هرگز برای بشر عادی قابل فهم نیست که یک زن از نوع بشر، به حدّی از رشد و تعالی برسد که رضایت او محور رضایت حقّ تعالی گردد [۲۳].

مدّتی است مطالبی عاری از حقیقت و کاشف از عناد و لجاج در مورد ایشان گفته یا نوشته می شود که وجدان هر منصف و علاقمند به حقیقت را جریحه دار می سازد.

صحیح است که مسأله وحدت مورد

پنج پیام، ص: ۲۷

تأکید معمار بزرگ انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی قدس سره بود؛ اما مقصود آن حضرت این نبود که شیعه از مبانی اعتقادی متقن و محکم خویش دست بردارد و شاهد کذب و دروغ حتّی نسبت به فاطمه زهرا علیها السلام باشد؛ بلکه به وضوح مقصود ایشان این بود که مسلمین عموماً در برابر دشمنان اسلام، ابرقدرت جهانی متحد شوند تا دشمن نتواند در حقیقت اسلام رخنه ایجاد نماید.

اینک بر شیعیان و پیروان اهل بیت علیهم السلام است که دوشنبه روز سوّم جمادی الثانی را که برحسب روایات صحیح [۲۴] مصادف با

پنج پیام، ص: ۳۲

شهادت آن حضرت بوده و دولت جمهوری اسلامی ایران آن را تعطیل رسمی اعلام کرده است، هر چه باشکوه تر عزاداری نمایند و مجالس و محافل آن حضرت را کماً و کیفاً رونق بخشیده، و با دستجات عزادار در کوچه‌ها و خیابان‌ها ظاهر شوند تا فی الجمله حقّ آن شهیده را ادا کرده باشیم.

پیدا است که بی تفاوتی در این رابطه آثار منفی نگران کننده در پیش خواهد داشت.

والسلام علی جمیع عباد الله الصالحین.

محمد فاضل لنکرانی ۱۸ / ۵ / ۱۳۸۱

پنج پیام، ص: ۳۳

۲

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا.

[۲۵] قال رسول الله صلى الله عليه وآله: فاطمة بضعة مني

يؤذيني ما آذاها [۲۶].

پیرو نوشتاری که سال گذشته به مناسبت سالروز شهادت صدیقه کبری فاطمه زهرا علیها السلام تحریر شد، معروض می‌دارد: بزرگداشت شهادت این بانوی بزرگوار که اولین و باشخصیت‌ترین شهیده راه ولایت است، تجدید عهد با مقام شامخ ولایت که اکمال دین و اتمام نعمت [۲۷] خداوند با آن است، می‌باشد.

پنج پیام، ص: ۳۴

فاطمه‌ای که رضایت او رضایت پیامبر صلی الله علیه و آله و رضایت پیامبر رضایت خداست و غضب او غضب پیامبر و غضب پیامبر غضب خداست [۲۸].

فاطمه‌ای که ائمه بزرگوار ما یعنی کامل‌ترین انسان‌های تاریخ بشریت به مادری او افتخار می‌ورزیدند [۲۹].

فاطمه‌ای که با عمر بسیار کوتاهش [۳۰]، تشیع را برای همیشه بیمه کرد، فاطمه‌ای که با خطبه غزایش [۳۱] دوست و دشمن را حیرت زده نمود.

فاطمه‌ای که با گریه‌های مداومش [۳۲] در داخل و خارج شهر مدینه، عظمت مصیبت از دست دادن پدر و مظلومیت شوهرش را به گوش همگان رسانید و هنوز، گویا صدای او در فضای مدینه طنین‌انداز است.

ما شیعیان افتخار می‌کنیم که معارف حقیقی و بی‌شائبه دین را از مکتب فرزندان معصوم او فرا گرفته‌ایم.

معارفی که با عقل سلیم

پنج پیام، ص: ۳۵

منطبق، و در هر شرایطی قابل عرضه، و برخوردار از جامعیتی که به همه نیازهای بشری پاسخگوست.

با مکتب فاطمه و فرزندان او علیهم السلام ملت بزرگ و آگاه ایران توانست در برابر ظلم ظالمین ایستادگی، و استقلال و عزت خود را بدست آورند.

از این جهت، دشمنان قسم خورده اسلام متوجه این نکته شده‌اند که برای نابودی این ملت باید فاطمیه و عاشورا، شعبان و رمضان را از این ملت بگیرند و آنگاه به اهداف شوم خود نایل شوند.

در اینجا تذکر مجدد این نکته را لازم می‌دانم که تعظیم این ایام و به پا داشتن مجالس عزا و مصیبت، از سیره مسلمنه و عملی امام خمینی قدس سره بود و این امر ارتباطی به قضیه وحدت ندارد.

وحدتی را که امام بزرگوار و آیه‌الله بروجردی قدس سره بر آن تأکید داشتند، به این معنی نیست که شیعه نسبت به اعتقادات مسلمنه خود سکوت کند، و یا آن را نادیده بگیرد، بلکه مقصود وحدت تمامی مسلمین در برابر استکبار جهانی است که داعیه قدرت منحصره دارد و با الهام از صهیونیزم در فکر فرو پاشیدن مبانی متقن اسلام است.

اینک بر عموم شیعیان است که در روز سوم جمادی‌الثانی که از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل رسمی است، محافل و مجالس عزا اقامه نموده و با دستجات عزادار در کوچه‌ها و

پنج پیام، ص: ۳۶

خیابان‌ها ظاهر شوند تا گوشه‌ای از حق آن شهیده را ادا کرده باشیم.

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ [۳۳]؛ نور الهی برای همیشه تاریخ روشن، و دل‌های خالی از تعصب از آن استضاء می‌نمایند.

محمد فاضل لنکرانی ۱۳۸۲ / ۵ / ۷

پنج پیام، ص: ۳۷

۴

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا [۳۴].

قال رسول الله صلى الله عليه و آله: فاطمة بضعة مني

يؤذيني ما آذاها [۳۵].

در ایام شهادت عصمت کبری فاطمه زهرا علیها السلام قرار گرفته‌ایم.

وجود شریفی که هم امّ ایبها بود و هم امّ و مادر گرامی ائمه اطهار علیهم السلام [۳۶].

پنج پیام، ص: ۳۸

حقیقتی که محور اهل بیت عصمت و طهارت و رمزی عظیم در خلقت، که بشریت حتی شیعیان و محبین نتوانسته‌اند او را بشناسند.

انسیه‌ای [۳۷] که حقیقت نورانی او در پس پرده‌های ظلم و عناد و جهل و

پنج پیام، ص: ۳۹

خصوصیت باقی ماند و تاقیامت هم روشن نخواهد شد.

شیعه و بلکه همه انسانیت و ملک و ملکوت به وجود چنین مخلوقی افتخار نموده و این کوثر [۳۸] عظیم خدادادی را سبب بقاء دین پیامبر صلی الله علیه و آله و سیراب شدن جامعه بشری از کمالات و علوم و سجایای فرزندان گرام او می‌دانند.

واقعاً اگر زهرا علیها السلام نمی‌بود و این دُرّ گرانبهای وجود تجلی نمی‌کرد، چه افق تاریکی بر عالم تکوین و تشریح ترسیم می‌گشت؟! همه انسانها بر حسب آیه شریفه قُلْ لَأَسْأَلَنَّكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى [۳۹].

در برابر حقّ معنوی بزرگ پیامبر در هدایت بشریت، موظّف به یک تکلیف مشترکند و آن، مودّت و محبّت به

پنج پیام، ص: ۴۰

ذی القربی و خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله است که در رأس آنان زهراى اطهر است [۴۰].

پنج پیام، ص: ۴۱

این امر به عنوان یک تکلیف و فریضه برای همه انسانها در تمامی دوران است و اختصاص به مردم زمان آن حضرت نداشته است. مودّت نسبت به فاطمه، تکریم و تعظیم آن حضرت، و احیای یاد و خاطره او و ذکر رنجها و مصائبی است که بر آن وجود نازنین وارد شده است [۴۱].

ما هیچگاه نمی‌توانیم آن مصائب را فراموش نماییم و تاریخ گواه بر این امر است که در مدّت عمر کوتاه [۴۲] چه زجرها و ظلمها بر آن یگانه بانو وارد شد که امیرالمؤمنین علی علیه السلام که در رأس موخّیدین است، بعد از شهادت او فرمود: حزن و اندوهم همیشگی است و پایان نمی‌پذیرد [۴۳].

آیا با چنین تعبیری، شیعه حضرت علی علیه السلام و امت

پنج پیام، ص: ۴۲

پیامبر صلی الله علیه و آله می‌تواند جدای از این حزن و ماتم باشد؟ از این جهت، بر شیعیان و پیروان اهل بیت علیهم السلام است که در روز چهارشنبه سوّم جمادی الثانی، که بر حسب روایات صحیح [۴۴] مصادف با شهادت آن حضرت است و بحمد الله در کشور جمهوری اسلامی تعطیل رسمی است، هر چه بیشتر در احیای این امر بکوشند و با فریادها و عزاداریها و دستجات، ارادت خود را به آن حضرت اظهار و گوشه‌ای از حقوق آن شهیده را ادا نمایند.

انشاء الله.

محمّد فاضل لنکرانی ۲۹ / ۴ / ۸۳

پنج پیام، ص: ۴۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«السلام عليك يا أيتها الصديقة الشهيدة» [۴۵]

در آستانه سالگرد شهادت بزرگ بانوی اسلام و جهان فاطمه زهرا سلام الله علیها قرار داریم. وجود شریفی که مورد مباحثات حق تعالی [۴۶] و میوه دل رسول

پنج پیام، ص: ۴۴

خدا صلی الله علیه و آله [۴۷] و همسر امیر المؤمنین علی علیه السلام و مادر امامان معصوم ما است [۴۸]. آن حضرت بزرگترین بانوی عالمیان است. گرچه در قرآن کریم خداوند نسبت به حضرت مریم فرموده است «واصفاک علی نساء العالمین» [۴۹]

، اما برحسب روایات معتبره این اختیار واصطفاء از آن جهت بوده است که حضرت مریم بدون شوهر ولادت حضرت عیسی (علی نبینا و آله و علیه السلام) را محقق ساخت و از این جهت خاص، حضرت مریم علیها السلام نظیر نداشت. اما مقام و عظمت حضرت فاطمه علیها السلام در علم و عصمت و طهارت و عبودیت و بندگی بر همه زنهای عالم

پنج پیام، ص: ۴۵

از ازل تا ابد برتری دارد [۵۰].

لازم است شیعیان و مسلمانان روز سوم جمادی الثانی که مصادف با شهادت آن صدیقه کبری است و از طرف دولت جمهوری اسلامی تعطیل عمومی است را گرامی دارند و با برپایی مراسم سوگواری و عزاداری و به راه انداختن دستجات، این روز را به عاشورایی دوم تبدیل نمایند، همان طوری که به حمد الله در چند سال

پنج پیام، ص: ۴۶

اخیر، این ملت فاطمی به وظیفه خویش به نحو احسن عمل کردند و لازم است از این جهت تقدیر و تشکر نمایم. روشن است که تکریم و احترام به زهرا اطهر، همانا تعظیم پیامبر صلی الله علیه و آله و اجر رسالت آن حضرت است. ملت عزیز و بزرگوار ایران با تمسک به جبل محکم و نا گسستنی اهل بیت علیهم السلام [۵۱] افتخارات بزرگی را در صحنه های انقلاب آفرید و

پنج پیام، ص: ۴۷

با همین نیرو به پیش می رود؛ باید بدانیم رمز موفقیت ما، ارتباط و ایمان کامل به مکتب ائمه طاهرین و توسل به آن ذوات مقدسه است.

هویت واقعی ما، تشیع حقیقی و اسلام راستین است.

خداوند متعال هر چه بیشتر ما را از عنایات کوثر خویش فاطمه زهرا علیها السلام [۵۲] بهره‌مند بفرماید.

محمد فاضل لنکرانی ۱۵ / ۴ / ۸۴

پنج پیام، ص: ۴۹

فهرست منابع

- ۱- إثبات الهداء، للشيخ محمد بن الحسن بن علي بن محمد بن الحسين، المعروف بالحرّ العاملي (۱۰۳۳-۱۱۰۴) المطبعة العلمية، قم، ۱۴۰۴ هـ.
- ۲- الاحتجاج، لأبي منصور أحمد بن علي بن أبي طالب الطبرسي (من أعلام القرن السادس) دار الاسوة، قم، الطبعة الثالثة، ۱۴۲۲ هـ.
- ۳- إحقاق الحق وإزهاق الباطل، للسيد الشهيد ضياء الدين القاضي نور الله بن شريف الدين بن ضياء الدين نور الله بن محمد شاه الحسيني المرعشي التستري (۹۵۶-۱۰۱۹) منشورات مكتبة آية الله المرعشي النجفي، قم.
- ۴- الاختصاص، لأبي عبدالله محمد بن محمد بن النعمان العكبري البغدادي، المعروف بالشيخ المفيد (۳۳۶-۴۱۲) دار المفيد، بيروت، الطبعة الثانية، ۱۴۱۴ هـ.
- ۵- اختيار معرفة الرجال، المعروف بـ «رجال الكشي» لشيخ الطائفة أبي جعفر محمد بن الحسن بن علي الطوسي (۳۸۵-۴۶۰) جامعة مشهد، ۱۳۴۸ ش.
- ۶- الإرشاد في معرفة حجج الله على العباد، لأبي عبدالله محمد بن پنج پیام، ص: ۵۰
- محمد بن النعمان العكبري البغدادي، المعروف بالشيخ المفيد (۳۳۶-۴۱۲) مؤسسه آل البيت عليهم السلام، بيروت، الطبعة الثانية، ۱۴۱۴ هـ.
- ۷- إرشاد القلوب، المُنجى من عمل به من أليم العقاب، لأبي محمد الحسن بن أبي الحسن علي بن محمد الديلمي (من أعلام القرن الثامن) دار الاسوة للطباعة والنشر، قم، الطبعة الثانية، ۱۴۲۴ هـ.
- ۸- الاستيعاب في معرفة الأصحاب، لأبي عمر يوسف بن عبدالله ابن محمد بن عبد البر بن عاصم النمري (۳۶۸-۴۶۳) دار الأعلام، الاردن- عمان، الطبعة الاولى، ۱۴۲۳ هـ.
- ۹- اسد الغابة في معرفة الصحابة، لعز الدين أبي الحسن علي بن أبي الكرم محمد بن محمد بن عبد الكريم الشيباني، المعروف بابن الأثير الجزري (۵۵۵-۶۳۰) دار الفكر، بيروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۹ هـ.
- ۱۰- إقبال الأعمال، للسيد رضي الدين علي بن موسى بن جعفر بن طاووس (۵۸۹-۶۶۴)، نشر مكتبة الإعلام الإسلامي، قم، الطبعة الثانية، ۱۴۱۹ هـ.
- ۱۱- الأمالي، لشيخ الطائفة أبي جعفر محمد بن الحسن بن علي بن الحسن الطوسي (۳۸۵-۴۶۰) مؤسسه البعثة، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۱۴ هـ.
- ۱۲- الأمالي، لأبي جعفر محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه القمي، المعروف بالشيخ الصدوق (م ۳۸۱) مؤسسه البعثة، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۱۷ هـ.

- ۱۳- الأمالی، لأبي عبد الله محمد بن محمد بن النعمان العكبري البغدادي، الملقب بالشيخ المفيد (۳۳۸-۴۱۳) منشورات جماعة المدرّسين،
 پنج پیام، ص: ۵۱
- قم المقدّسه، بالافست عن المطبعة الإسلاميّة، طهران، ۱۴۰۳ هـ.
- ۱۴- أنوار التنزيل وأسرار التأويل، المعروف ب «تفسير البيضاوي» لناصر الدّين أبي سعيد عبد الله بن عمر بن محمد بن عليّ البيضاوي الشافعي (م ۶۸۵) شركة مكتبة ومطبعة مصطفى البابي الحلبي وأولاده، مصر، الطبعة الثانية، ۱۳۸۸ هـ.
- ۱۵- بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام، للعلامة المولى محمد باقر بن محمد تقى المجلسي (۱۰۳۷-۱۱۱۰)، ۱۱۱۱) دار الكتب الإسلاميّة، طهران.
- ۱۶- البداية والنهاية، لأبي الفداء إسماعيل بن عمر بن كثير بن ضوء ابن كثير بن زرع، المعروف بابن كثير (۷۰۰-۷۷۴) دار الحديث، القاهرة، الطبعة الاولى، ۱۴۱۳ هـ.
- ۱۷- البرهان في تفسير القرآن، للسيد هاشم بن سليمان بن إسماعيل ابن عبد الجواد بن عليّ بن سليمان بن السيد ناصر الحسيني البحراني التوبلي الكتكتاني (م ۱۱۰۷) مؤسسه البعثه، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۱۵ هـ.
- ۱۸- بشاره المصطفى صلى الله عليه وآله لشيعة المرتضى عليه السلام، لأبي جعفر عماد الدّين محمد بن أبي القاسم علي بن محمد بن علي بن رستم بن يزيدبان الطبري الأملي الكجّي (كان حياً ۵۵۳) مؤسسه النشر الإسلامي، قم، الطبعة الثالثة، ۱۴۲۵ هـ.
- ۱۹- بيت الأحزان في ذكر أحوالات سيده نساء العالمين فاطمة الزهراء عليها السلام، للشيخ عباس بن محمد رضا بن أبي القاسم القميّ (۱۲۹۴-۱۳۵۹) دار الحكمة، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۱۲ هـ.
- پنج پیام، ص: ۵۲
- ۲۰- تاريخ الامم والملوك (تاريخ الطبري) لأبي جعفر محمد بن جرير الطبري (۲۲۴-۳۱۰)، بيروت بالافست عن الطبعة بالقاهرة، ۱۳۸۷ هـ.
- ۲۱- تاريخ بغداد (تاريخ مدينة السلام)، لأبي بكر أحمد بن علي بن ثابت، المشهور بالخطيب البغدادي (۳۹۲-۴۶۳) دار الغرب الإسلامي، بيروت، الطبعة الاولى، ۱۴۲۲ هـ.
- ۲۲- تاريخ يعقوبى، لأحمد بن أبي يعقوب بن جعفر بن وهب بن واضح الكاتب، المعروف باليعقوبى، دار صادر، بيروت.
- ۲۳- تأويل الآيات الظاهرة في فضائل العتره الطاهرة، للسيد شرف الدّين عليّ الحسيني الأسترابادي النجفي (من مفاخر أعلام القرن العاشر) مؤسسه النشر الإسلامي، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۰۹ هـ.
- ۲۴- التبيان في تفسير القرآن، لشيخ الطائفة أبي جعفر محمد بن الحسن بن علي بن الحسن الطوسى (۳۸۵-۴۶۰) مؤسسه الأعلمی للمطبوعات، بيروت، بالافست عن مكتبة الأمين في النجف الأشرف.
- ۲۵- تفسير جوامع الجامع، لأبي علي الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسي (۴۶۹-۵۴۸) مؤسسه انتشارات جامعه تهران، الطبعة الثالثة، ۱۳۷۷ ش.
- ۲۶- تفسير العياشى، لأبي النصر محمد بن مسعود بن محمد بن عياش السلمى السمرقندى، المعروف بالعياشى (من أعلام القرن الثالث الهجرى) المكتبة العلميّة الإسلاميّة، طهران، الطبعة الاولى، ۱۳۸۰-۱۳۸۱ هـ.
- ۲۷- تفسير غرائب القرآن ورغائب الفرقان، لنظام الدّين الحسن بن محمد بن حسين القميّ النيسابورى (كان حياً ۸۲۸) دار الكتب العلميّة،
 پنج پیام، ص: ۵۳

- بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۶ هـ.
- ۲۸- تفسیر فرات، لأبی القاسم فرات بن إبراهيم الكوفی.
- (من أعلام الغيبة الصغرى) مؤسسه الطباعة والنشر لوزارة الثقافة والإرشاد الإسلامی، طهران، الطبعة الاولى، ۱۴۱۰ هـ.
- ۲۹- تفسیر القمى، لأبی الحسن علی بن إبراهيم بن هاشم القمى (من أعلام قرنی ۳ و ۴) مطبعة النجف، الطبعة الثانية، ۱۳۸۷ هـ.
- ۳۰- التفسیر الكبير، لأبی عبدالله محمد بن عمر بن الحسن بن الحسين بن علی التیمی البکری الطبرستانی، المعروف بالفخر الرازی (۵۴۳-۶۰۶) دار إحياء التراث العربی، بیروت، الطبعة الثالثة، ۱۴۲۰ هـ.
- ۳۱- تفسیر کنز الدقائق وبحر الرغائب، لمیرزا محمد المشهدی ابن محمد رضا بن إسماعیل بن جمال الدین القمى (م حدود ۱۱۲۵) مؤسسه النشر الإسلامی، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۰۷-۱۴۱۳ هـ.
- ۳۲- تلخیص الشافى، لشیخ الطائفة أبى جعفر محمد بن الحسن بن علی الطوسى (۳۸۵-۴۶۰) مؤسسه انتشارات المحیبن، الطبعة الاولى، ۱۳۸۲ ش.
- ۳۳- تهذیب الكمال فی أسماء الرجال، لجمال الدین أبى الحجاج یوسف بن عبد الرحمن بن یوسف بن عبد الملك بن یوسف بن علی ابن أبى الزهر القضاعى، المعروف بالمزى (۶۵۴-۷۴۲)، دار الفكر، بیروت، ۱۴۱۴ هـ.
- ۳۴- التوحید، لأبی جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى، المعروف بالشیخ الصدوق (م ۳۸۱) منشورات جماعة المدرّسين، قم.
- پنج پیام، ص: ۵۴
- ۳۵- جامع الأحادیث، لجلال الدین عبد الرحمن بن أبى بكر بن محمد بن سابق الدین الخضرى الأسیوطى، المعروف بالسیوطى (۸۴۹-۹۱۱) دار الفكر، بیروت، ۱۴۱۴ هـ.
- ۳۶- جامع البیان عن تأویل آی القرآن (تفسیر الطبرى) لأبی جعفر محمد بن جریر الطبرى (۲۲۴-۳۱۰) دار ابن حزم، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۲۳ هـ.
- ۳۷- الجامع الكبير، لأبی عيسى محمد بن عيسى بن سورة بن موسى ابن الضحاک السلمى (۲۰۹-۲۷۹) دار الغرب الإسلامى، بیروت، الطبعة الثانية، ۱۹۹۸ هـ.
- ۳۸- الجامع لأحكام القرآن، لأبی عبدالله محمد بن أحمد بن أبى بكر بن فرح الأنصارى الخزرجى الأندلسى القرطبى (م ۶۷۱) دار إحياء التراث العربی، بیروت، ۱۴۰۵ هـ.
- ۳۹- الجواهر النقى، المطبوع ضمن السنن الكبرى للبيهقى (ط ه) لعلاء الدین بن علی بن عثمان الماردینى، الشهير بابن التركمانى (م ۷۴۵) مطبعة مجلس دائرة المعارف النظامية، حيدر آباد الدکن، الطبعة الاولى، ۱۳۴۴ هـ.
- ۴۰- حلیة الأولیاء، لأبی نعیم أحمد بن عبدالله بن أحمد بن إسحاق ابن موسى بن مهران الأصبهانی (۳۳۶-۴۳۰) دار الکتب العلمیة، بیروت.
- ۴۱- الخصال، لأبی جعفر محمد بن علی بن الحسين بن موسى بن بابويه القمى، المعروف بالشیخ الصدوق (م ۳۸۱) مؤسسه النشر الإسلامی، قم، الطبعة الخامسة، ۱۴۱۶ هـ.
- ۴۲- الدرّ المنتور فی التفسیر بالمأثور، لجلال الدین عبد الرحمن ابن
- پنج پیام، ص: ۵۵
- أبى بكر بن محمد بن أبى بكر بن عثمان بن محمد بن خضر بن أيوب بن محمد همام الدین الحضيرى، المعروف بالسیوطى (۸۴۹-

۹۱۱) دار إحياء التراث العربی، بیروت، الطبعة الاولى ۱۴۲۱ هـ.

۴۳- دلائل الإمامة، لأبي جعفر محمد بن جرير بن رستم الطبري (من أعلام القرن الخامس) مؤسسه البعثة، قم، الطبعة الاولى، ۱۴۱۳ هـ.

۴۴- دلائل النبوة ومعرفة أحوال صاحب الشريعة، لأبي بكر أحمد ابن الحسين بن علي بن موسى البيهقي الخسروجردی (۳۸۴-۴۵۸) دار الكتب العلمية، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۰۵ هـ.

۴۵- ذخائر العقبی فی مناقب ذوی القربی، للعلامة الحافظ محب الدين أبي العباس أحمد بن عبدالله بن أبي بكر بن محمد الطبري (۶۱۵-۷۹۴)، مكتبة القدس، القاهرة، ۱۳۵۶ هـ.

۴۶- روح المعاني فی تفسير القرآن العظيم والسبع المثاني، لشهاب الدين أبي الفضائل محمد بن عبدالله الحسيني الآلوسی (۱۲۱۷-۱۲۷۰) دار إحياء التراث العربی، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۲۰ هـ.

۴۷- روضة الواعظین، لأبي علي محمد بن الحسن بن علي بن أحمد بن علي الفتال النيسابوري الفارسي (م ۵۰۸) المطبعة أمير- قم، الطبعة الاولى، ۱۳۶۸ ش.

۴۸- روض الجنان وروح الجنان فی تفسير القرآن، المشهور ب «تفسير الشيخ أبو الفتوح الرازي»، لجمال الدين أبي الفتوح الحسين بن علي بن محمد بن أحمد بن الحسين بن أحمد الخزاعي الرازي النيسابوري (م حدود ۵۵۴) بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی (مؤسسه الدراسات

پنج پیام، ص: ۵۶

الإسلامية التابعة للروضة الرضوية) مشهد، ۱۳۷۱ ش.

۴۹- سنن أبي داود، لسليمان بن الأشعث بن عمرو بن عامر السجستاني (۲۰۲-۲۷۵) دار ابن حزم، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۸ هـ.

۵۰- سنن الترمذی (الجامع الصحيح) لأبي عيسى محمد بن عيسى ابن سورة بن موسى بن الضحاک السلمي (۲۰۹-۲۷۹) دار إحياء التراث العربی، بیروت، ۱۴۱۵ هـ.

۵۱- السنن الكبرى، لأبي بكر أحمد بن الحسين بن علي بن موسى البيهقي الخسروجردی (۳۸۴-۴۵۸) دار الفكر، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۹ هـ.

۵۲- سير أعلام النبلاء، لأبي عبدالله شمس الدين محمد بن أحمد ابن عثمان بن قايماز التركماني الفارقي، المشتهر بالذهبي (۶۷۳-۷۴۸)، دار الفكر، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۷ هـ.

۵۳- الشافي فی الإمامة، للشريف المرتضى علي بن الحسين بن موسى بن محمد بن موسى بن إبراهيم بن موسى الكاظم بن جعفر الصادق عليهم السلام (۳۵۵-۴۳۶ هـ) مؤسسه الصادق، طهران، الطبعة الثانية، ۱۴۱۰ هـ.

۵۴- شرح الأخبار فی فضائل الأئمة الأطهار عليهم السلام، للقاضي النعمان ابن محمد التميمي المغربي (م ۳۶۳)، مؤسسه النشر الإسلامية، الطبعة الاولى، ۱۴۰۹ هـ.

۵۵- شرح نهج البلاغة، لعبد الحميد بن هبة الله بن محمد بن محمد ابن الحسين المدائني، المعروف بابن أبي الحديد (۵۸۶-۶۵۵) مؤسسه إسماعيليان، قم.

پنج پیام، ص: ۵۷

۵۶- شواهد التنزيل لقواعد التفضيل فی الآيات النازلة فی أهل البيت صلوات الله وسلامه عليهم، لأبي القاسم عبيد الله بن عبدالله بن أحمد بن محمد بن حسان، المعروف بالحاكم الحسكاني (من أعلام القرن الخامس الهجري) مؤسسه الطبع والنشر التابعة لوزارة الثقافة والإرشاد الإسلامي، الطبعة الاولى، ۱۴۱۱ هـ.

۵۷- صحيح البخاري، لأبي عبدالله محمد بن إسماعيل بن إبراهيم ابن المغيرة بن بردزيب البخاري الجعفي (۱۹۴-۲۵۶) دار الفكر

لطباعة والنشر، ۱۴۱۹ هـ.

۵۸- صحیح مسلم، لأبی الحسین مسلم بن الحجاج بن مسلم القشیری النیسابوری (۲۰۶-۲۶۱) دار ابن حزم، بیروت، الطبعة الأولى، ۱۴۱۶ هـ.

۵۹- علل الشرائع، لأبی جعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی، المعروف بالشیخ الصدوق (م ۳۸۱) المكتبة الحیدریة ومطبعتها، النجف الأشرف، ۱۳۸۵ هـ.

۶۰- عمدة عیون صحاح الأخبار فی مناقب إمام الأبرار، لأبی الحسین یحیی بن الحسن بن الحسین بن علی بن محمد بن البطریق الأسدی الحلّی، المعروف بابن البطریق (۵۳۳-۶۰۰) مؤسسه النشر الإسلامی، قم المشرفة، ۱۴۰۷ هـ.

۶۱- عوالم العلوم والمعارف والأحوال من الآیات والأخبار والأقوال، للشیخ عبدالله بن نور الله البحرانی الاصفهانی (من أعلام تلامذة المجلسی) مؤسسه الإمام المهدي عليه السلام، قم المقدسه، الطبعة الأولى، ۱۴۰۵-۱۴۱۶ هـ.

۶۲- عیون أخبار الرضا علیه السلام، لأبی جعفر محمد بن علی بن الحسین ابن پنج پیام، ص: ۵۸

موسی بن بابویه القمی، المعروف بالشیخ الصدوق (م ۳۸۱) دار العلم، قم، ۱۳۷۷ هـ.

۶۳- الغدير فی الكتاب والسنة والأدب، للشیخ عبد الحسین أحمد الأمینی النجفی (۱۳۲۰-۱۳۹۰)، مركز الغدير للدراسات الإسلامیة، قم، الطبعة الأولى، ۱۴۱۶ هـ.

۶۴- فتح القدير الجامع بین فنی الروایة والدراية من علم التفسیر، لمحمد بن علی بن محمد بن عبدالله بن الحسن بن محمد بن صلاح بن علی بن عبدالله الشوکانی (۱۱۷۳-۱۲۵۰) دار الفكر، بیروت، الطبعة الثالثة، ۱۳۹۳ هـ.

۶۵- فرائد السمطين فی فضائل المرتضى والتول والسبطين والأئمة من ذریتهم علیهم السلام، للشیخ إبراهيم بن محمد بن المؤید أبو بكر بن محمد بن حمويه الجوينی الخراسانی، المعروف بالحموی وابن حمويه (۶۴۴-۷۲۲) مؤسسه المحمودی للطباعة والنشر، الطبعة الأولى، ۱۳۹۸ هـ.

۶۶- الفضائل، للشیخ سدید الدین أبی الفضل شاذان بن جبرئیل بن أبی طالب القمی (من أعلام القرن السادس) مؤسسه ولی عصر، قم، الطبعة الأولى، ۱۴۲۲ هـ.

۶۷- فضائل أهل البيت علیهم السلام من كتاب فضائل الصحابة، لأبی عبدالله أحمد بن محمد بن حنبل (۱۶۴-۲۴۱) و استدراك عبدالله بن أحمد بن محمد بن حنبل (۲۹۰) وأبی بكر أحمد بن جعفر بن حمدان القطعی (۳۶۸) المجمع العالمی للتقريب بین المذاهب الإسلامیة، الطبعة الأولى- ۱۴۲۵ هـ.

۶۸- قرب الإسناد، لأبی العباس عبدالله بن جعفر بن الحسین بن مالک پنج پیام، ص: ۵۹

بن جامع الحمیری القمی (من أعلام القرن الثالث) مؤسسه آل البيت علیهم السلام لإحياء التراث، بیروت، الطبعة الأولى، ۱۴۱۳ هـ.

۶۹- الكافي، لثقة الإسلام أبی جعفر محمد بن یعقوب بن إسحاق الكلینی الرازی (م ۳۲۹) دار الكتب الإسلامیة، طهران، الطبعة الثالثة، ۱۳۸۸-۱۳۸۹ هـ.

۷۰- الكامل فی التاريخ، لعزّ الدّین أبی الحسن علی بن محمد بن محمد بن عبد الکریم بن عبد الواحد الشیبانی، المعروف بابن الأثیر (۵۵۵-۶۳۰) دار الكتاب العربی، بیروت، الطبعة الثالثة، ۱۴۲۲ هـ.

۷۱- كتاب سليم بن قيس الهلالي، لأبی صادق سليم بن قيس الهلالي العامري الكوفي (م ۷۶) مطبعة نكارش، الطبعة الثالثة، ۱۴۲۳ هـ.

۷۲- الكشّاف عن حقائق غوامض التنزيل وعیون الأفاویل فی وجوه التأویل، لأبی القاسم جار الله محمود بن عمر بن محمد

الخوارزمی الزمخشری (۴۶۷-۵۳۸) دار الكتاب العربی، بیروت، ۱۳۶۶ هـ.

۷۳- كشف الغمّة فی معرفة الأئمّة علیهم السلام، لبهاء الدّین علی بن عیسی ابن أبی الفتح الإربلی (م ۶۹۳) المطبعة العلمیة، قم، بالافست عن مكتبة بنی هاشم، تبریز، ۱۳۸۱ هـ.

۷۴- الكشف والبيان، المعروف تفسیر الثعلبی، لأبى إسحاق أحمد ابن محمد بن إبراهيم الثعلبی النیسابوری (م ۴۲۷) دار إحياء التراث العربی، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۲۲ هـ.

۷۵- كفاية الأثر فی النصّ علی الأئمّة الاثنی عشر، لأبى القاسم علی ابن محمد بن علی الخزاز القمّی الرازی (من أعلام القرن الرابع) انتشارات بیدار،

پنج پیام، ص: ۶۰

مطبعة الخيام، قم، ۱۴۱۰ هـ.

۷۶- كنز العمال فی سنن الأقوال والأفعال، لعلی بن حسام الدین بن عبد الملك الجونبوری، المشهور بالمتقى الهندی (۸۸۵-۹۷۵) مؤسسه الرسالة، بیروت، ۱۴۰۹ هـ.

۷۷- لسان المیزان، لشهاب الدّین أحمد بن علی بن محمد بن محمد بن علی بن أحمد، الشهير بابن حجر العسقلانی (۷۷۳-۸۵۲) دار إحياء التراث العربی، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۶ هـ.

۷۸- مائة منقبة من مناقب أمير المؤمنين علی بن أبی طالب والأئمّة من ولده علیهم السلام من طریق العامّة، لأبى الحسن محمد بن أحمد بن علی بن الحسن بن شاذان القمّی (كان حیاً ۴۱۲) مدرسة الإمام المهدي عليه السلام، قم المقدّسة، الطبعة الاولى، ۱۴۰۷ هـ.

۷۹- متشابه القرآن ومختلفه، لأبى جعفر محمد بن علی بن شهر آشوب السروی المازندرانی (م ۵۸۸) انتشارات بیدار.

۸۰- مجمع البيان فی تفسیر القرآن، لأبى علی الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسی (۴۶۹-۵۴۸) دار الفكر، بیروت، ۱۴۱۴ هـ.

۸۱- مجمع الزوائد ومنبع الفوائد، لنور الدّین علی بن أبی بكر بن سليمان الهیثمی الشافعی (۷۳۵-۸۰۷) دار الكتب العلمیة، بیروت، ۱۴۰۸ هـ.

۸۲- المحاسن، لأحمد بن أبی عبدالله محمد بن خالد بن عبد الرحمن بن محمد بن علی البرقی الكوفی (م ۲۷۴ أو ۲۸۰) دار الكتب الإسلامیة، قم.

۸۳- مروج الذهب ومعادن الجوهر، لأبى الحسن علی بن حسین ابن علی المسعودی (م ۶۴۵) منشورات دار الهجرة، قم، الطبعة الثانية، ۱۴۰۴ هـ.

پنج پیام، ص: ۶۱

۸۴- المستدرک علی الصحیحین، لأبى عبدالله محمد بن عبدالله بن حمدويه بن نعيم بن الحکیم الضبّی الطهمانی النیسابوری الشافعی، المعروف بابن البیع (۳۲۱-۴۰۵) دار الكتب العلمیة، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۱ هـ.

۸۵- المسند، لأبى عبدالله أحمد بن محمد بن حنبل بن هلال الشیبانی (۱۶۴-۲۴۱) دار الفكر، بیروت، الطبعة الثانية، ۱۴۱۴ هـ.

۸۶- مسند فاطمة الزهراء علیها السلام، للشيخ عزيز الله العطاردي، انتشارات عطاردي، الطبعة الاولى، ۱۴۱۲ هـ.

۸۷- مشکل الآثار، لأبى جعفر أحمد بن محمد بن سلامة بن سلمة الأزدي الطحاوي المصري الحنفي (۲۲۹-۳۲۱) دار الكتب العلمیة، بیروت، الطبعة الاولى، ۱۴۱۵ هـ.

۸۸- مصباح الأنوار فی فضائل إمام الأبرار، للشيخ هاشم بن محمد، من مخطوطات مكتبة العمومي آية الله المرعشي النجفي، الرقم ۵۱۹۵.

مصباح الكفعمی، أو جنة الأمان الواقیة وجنة الأیمان الباقیة، لتقی الدّین إبراهيم بن علی بن الحسن بن محمد بن صالح بن إسماعیل

الحارثی الكفعمی العاملی (٨٤٠-٩٠٥) منشورات الرضی، زاهدی.

٨٩- مصباح المتهجد، لأبی جعفر محمد بن الحسن بن علی بن الحسن الطوسی، المشتهر بشیخ الطائفة والشیخ الطوسی (٣٨٥-٤٦٠) مؤسسه فقه الشیعه، بیروت، الطبعة الاولى، ١٤١١ هـ.

٩٠- معانی الأخبار، لأبی جعفر محمد بن علی بن الحسن بن موسی بن بابویه القمی، المعروف بالشیخ الصدوق (م ٣٨١) مؤسسه النشر الإسلامی،

پنج پیام، ص: ٦٢

قم، الطبعة الثالثة، ١٤١٦ هـ.

٩١- معجم أحادیث الإمام المهدي عليه السلام، للهيئة العلمية في مؤسسه المعارف الإسلامیة، الطبعة الاولى، ١٤١١ هـ.

٩٢- المعجم الكبير، لأبی القاسم سليمان بن أحمد بن أيوب اللخمي الطبرانی (٢٦٠-٣٦٠) دار إحياء التراث العربي، بیروت، الطبعة الثانية، ١٤٠٤ هـ.

٩٣- مقاتل الطالبین، لعلی بن الحسن بن محمد بن أحمد بن الهيثم بن عبد الرحمان، المعروف بأبی الفرج الأصبهانی (٢٨٤-٣٥٦) دار المعرفة، بیروت.

٩٤- مقتل الحسين عليه السلام، لأبی المؤید أخطب خوارزم الموفق بن أحمد بن محمد المکی الخوارزمی (م ٥٦٨) مكتبة المفید، قم، بالافست، عن الطبعة في النجف الأشرف ١٣٦٧ هـ.

٩٥- مقتل الحسين عليه السلام (وقعة الطف) للمؤرخ لوط بن يحيى بن سعيد بن مخنف بن سليم الأزدي (م ١٥٨) المطبعة العلمیة، قم، الطبعة الثانية، ١٣٦٤ ش.

٩٦- مقتل الحسين عليه السلام وقيام المختار، لأبی محمد أحمد بن أعثم الكوفي، انتشارات أنوار الهدی، قم، الطبعة الثانية، ١٤٢٤ هـ.

٩٧- المناقب، لأبی المؤید أخطب خوارزم الموفق بن أحمد بن محمد المکی الخوارزمی (م ٥٦٨)، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، الطبعة الثالثة، ١٤١٧ هـ.

٩٨- مناقب آل أبي طالب عليهم السلام، لأبی جعفر محمد بن علی بن شهر آشوب

پنج پیام، ص: ٦٣

السروی المازندرانی (م ٥٨٨) منشورات علماء، المطبعة العلمیة، قم.

٩٩- میزان الاعتدال في نقد الرجال، لأبی عبدالله شمس الدین محمد بن أحمد بن عثمان بن قایماز التركمانی الفارقی، المشتهر بالذهبی (٦٧٣-٧٤٨)، دار الفكر، بیروت.

١٠٠- میزان في تفسير القرآن، للعلامة السيد محمد حسين الطباطبائي (١٣٢١-١٤٠٣) مؤسسه مطبوعاتی إسماعیلیان، قم، الطبعة الثالثة، ١٣٩٣ هـ.

١٠١- نهج البلاغة، وهو مجموع ما اختاره أبو الحسن محمد بن الحسين بن موسی بن محمد بن موسی بن إبراهيم بن الإمام موسی بن جعفر عليهم السلام، المعروف ب «الشریف الرضی» (٣٥٩-٤٠٦) من كلام أمير المؤمنين علی بن أبي طالب عليه السلام، تحقيق الدكتور صبحی الصالح، دار الهجرة، قم.

١٠٢- نهج الحق وكشف الصدق، لجمال الدین أبي منصور الحسن ابن يوسف بن علی بن محمد بن المطهر الأسدي، المعروف بالعلامة الحلّي (٦٤٨-٧٢٦) مؤسسه دار الهجرة، قم، الطبعة الاولى، ١٤٠٧ هـ. [٥٣]

[۱] (۱). این روایت به عبارت‌های مختلفی نقل شده است که بعضی از آنها را با ذکر مصدر بیان می‌کنیم.

۱- «فاطمه بضعة منی، من آذاها فقد آذانی»: فضائل اهل‌البيت عليهم السلام: ۲۴۰ ح ۳۷۵، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۳ ح ۴۷۵۰، السنن الکبری بیهقی ۱۵: ۲۷۶ ح ۲۱۴۶۰، کنز العمال ۱۲: ۱۱۱ ح ۳۴۲۴۱، کتاب سلیم بن قیس ۲: ۸۶۹ ح ۴۸، شرح الأخبار ۳: ۳۰ ح ۹۷۰، أمالی صدوق: ۱۶۵ ح ۱۶۳ با اضافه‌ای، کفایة الاثر: ۶۵، دلائل الإمامة: ۱۳۵ ح ۴۳، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، کشف الغمة ۲: ۹۲-۹۳، بحار الأنوار ۴۳: ۳۹ ح ۴۰ و ص ۵۴ ح ۴۸ و ص ۷۶ ح ۶۳ و ص ۸۰ ح ۶۸، احقاق الحق ۱۰: ۲۰۹-۲۱۱ و ج ۱۹: ۷۷، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۰ و ج ۲: ۱۰۵۰.

۲- «فاطمه بضعة منی، یؤذینی ما آذاها»، فضائل اهل‌البيت عليهم السلام: ۲۴۱ ح ۳۷۸، صحیح مسلم ۴: ۱۵۱۲ ح ۹۴/۲۴۴۹، سنن ترمذی ۵: ۶۹۸ ح ۳۸۷۸، و در ادامه آن آمده «وینصبینی ما أنصبها»، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۳ ح ۴۷۵۱، و همچنین در ادامه آن آمده «وینصبینی ما أنصبها»، التفسیر الکبیر فخر رازی ۹: ۵۹۵، تفسیر غرائب القرآن ۶: ۷۴، کنز العمال ۱۲: ۱۰۷ ح ۳۴۲۱۵، و همچنین در ادامه آن آمده «وینصبینی ما أنصبها»، معانی الاخبار: ۳۰۳ ح ۱ و ۲.

إعلام الوری ۱: ۲۹۴، بحار الأنوار ۴۳: ۲۶ ح ۲۶ و در ادامه آن آمده «ویسرنی ما سرها و ...

»، احقاق الحق ۱۰: ۲۰۹-۲۱۰، و ج ۱۹: ۷۸، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۱۴۵ ح ۸-۱۱، مسند فاطمة علیها السلام عطاردی: ۳۳۶ ح ۷.

۳- «فاطمه بضعة منی، یرببنی ما رابها (أربها) ویؤذینی ما آذاها»: فضائل اهل‌البيت عليهم السلام: ۲۴۲ ح ۳۷۹، صحیح بخاری ۶: ۱۹۳ ح ۵۲۳۰، صحیح مسلم ۴: ۱۵۱۲ ح ۹۳/۲۴۴۹، سنن ترمذی ۵: ۶۹۸ ح ۳۸۷۶، حلیة الأولیاء ۲: ۴۰، اسد الغابة ۶: ۲۲۵ رقم ۷۱۷۵، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۳، ذخائر العقبی: ۳۷-۳۸، تهذیب الكمال ۲۲: ۳۸۸ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۵ رقم ۱۱۴، البداية والنهاية ۶: ۳۲۶، کنز العمال ۱۲: ۱۱۲ ح ۳۴۲۴۳، شرح الأخبار ۳: ۶۰ ح ۹۸۱، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، بحار الأنوار ۴۳: ۳۹ ح ۴۰، احقاق الحق ۱۰: ۱۹۰-۱۹۹، و ج ۱۹: ۸۳-۸۴، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۱۴۵ و ۱۵۰، مسند فاطمة علیها السلام عطاردی: ۳۳۶ ح ۸.

۴- «فاطمه بضعة منی، فمن اغضبها أغضبنی»: صحیح بخاری ۴: ۲۵۲ ح ۳۷۱۴ و ص ۲۶۴ ح ۳۷۶۷، کنز العمال ۱۲: ۱۰۸ ح ۳۴۲۲۲، جامع الأحادیث ۶: ۲۵۸ ح ۱۴۷۲۴، شرح الأخبار ۳: ۳۱ ح ۹۷۲ و ص ۶۱ ح ۹۸۳، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، بحار الأنوار ۴۳: ۳۹ ح ۴۰، احقاق الحق ۱۰: ۲۰۶-۲۰۸، و ج ۱۹: ۸۷-۹۰، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۰، مسند فاطمة علیها السلام عطاردی: ۳۳۴ ح ۳ و ص ۳۳۵ ح ۶.

البته این روایت به تعابیر بسیار دیگری که نزدیک به سی نوع آن را ملاحظه کرده‌ایم در کتب روایی وارد شده است که ذکر تمامی آنها از حوصله این مختصر خارج است.

ولکن به جهت سهولت مراجعه برای تحقیق، بعضی از منابع آنها را نام می‌بریم، مثل: صحیح مسلم ۴: ۱۵۱۲-۱۵۱۳ ح ۹۴-۹۶/۲۴۴۹، صحیح بخاری ۴: ۲۵۵ ح ۳۷۲۹، فضائل اهل‌البيت عليهم السلام: ۲۴۰-۲۴۹ ح ۳۷۴-۳۷۸، الجامع الکبیر ترمذی ۶: ۱۷۳ ح ۳۸۶۸، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۲-۱۷۳ ح ۴۷۴۷ و ۴۷۴۹، حلیة الأولیاء ۲: ۴۰-۴۱، و ج ۳: ۲۰۶، السنن الکبری بیهقی ۱۰: ۲۰۶ ح ۱۳۶۸۰، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۳-۵۴، ۶۰، ۶۲، مناقب خوارزمی: ۳۵۳ ح ۳۶۴، ذخائر العقبی: ۳۷-۳۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۸، ۴۳۳ رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد ۹: ۲۰۳، کنز العمال ۱۲: ۱۰۶-۱۱۴، و ج ۱۳: ۶۷۴ ح ۲۷۷۲۶ و ص ۶۷۸ ح ۳۷۷۳۵، ۳۷۷۳۶ و ۳۷۷۳۷، جامع الأحادیث ۶: ۲۵۸ ح ۱۴۷۲۴ و ۱۴۷۲۵، قرب الإسناد: ۱۱۲ ح ۳۸۹، شرح الأخبار ۳: ۶۴ ح ۹۸۷، علل الشرائع ۱: ۲۲۰ ب ۱۴۹ ح ۲، أمالی صدوق: ۱۶۵ ح ۱۶۳ و ص ۱۷۵ ح ۱۷۸ و ص ۵۷۵ ح ۷۸۷، کفایة الاثر: ۶۴، أمالی مفید:

۲۶۰، أمالی طوسی: ۲۴ ح ۳۰، تلخیص الشافی ۳: ۱۲۲، روضه الواعظین: ۱۵۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۲، کشف الغمّه ۲: ۹۲-۹۳، بحار الأنوار ۴۳: ۲۳-۸۰، إثبات الهداء ۱: ۵۳۸ ح ۱۶۶، احقاق الحق ۱۰: ۱۸۷-۲۲۸ و ج ۱۹: ۷۶-۹۳، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۴۳-۱۵۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۳۶ ح ۶۷ و ۶۸ و ص ۱۴۵ ح ۱ و ص ۱۴۷ ح ۴ و ص ۱۶۳ ح ۲۷ و ص ۳۳۳-۳۳۷ ح ۱، ۲، ۴، ۵، ۹-۱۱ و ص ۳۵۷-۳۵۸ ح ۱-۴.

[۲] (۱). منابع آن در ص ۳۷ در پاورقی ۳ خواهد آمد.

[۳] (۲). این روایت نیز به عبارات‌های مختلفی نقل شده که با چشم‌پوشی از اختلاف جزئی در عبارات می‌توان آنها را به دو دسته تقسیم نمود.

یک دسته روایاتی که عبارات آنها با اختلاف اندکی این گونه است: کان رسول الله صلی الله علیه و آله یمرّ بباب فاطمه (علی) ... و یقول: الصلاة ...

« إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ».

دسته دوم هم روایاتی که عبارات آنها با اختلاف کمی این گونه است: کان النبی صلی الله علیه و آله یجیء إلى باب فاطمه (علی) ... و یقول: السلام علیکم ...

« إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ ... ».

و ما بعضی از منابع این روایات را با چشم‌پوشی از اختلاف در تعابیر و الفاظ ذکر خواهیم کرد.

منابع دسته اول: فضائل اهل البیت علیهم السلام: ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱، مسند احمد ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، سنن ترمذی ۵: ۳۵۲ ح ۳۲۱۹، جامع البیان ۱۲: ۱۱ ح ۲۸۴۹۲ و ۲۸۴۹۴، مشکل الآثار ۱: ۳۳۱ ح ۷۸۴، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل ۲: ۱۸-۱۳۸ ح ۶۳۷-۶۴۴، ۶۶۵، ۶۶۷، ۶۹۵، ۷۷۲ و ۷۷۳، مناقب خوارزمی: ۶۰ ح ۲۹، اسد الغابه ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۴-۲۵، تهذیب الکمال ۲۱: ۱۸۷-۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۴ رقم ۱۱۴، البدایه والنهایه ۸: ۱۹۴، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۸-۱۶۹، الدر المنثور ۵: ۵۳۸ و ج ۶: ۵۳۳-۵۳۵، کنز العمال ۱۳: ۶۴۶ ح ۶۳۲ ح ۳۷۶۳۲، فتح القدر ۴: ۳۹۶ و ج ۴: ۲۸۰.

أمالی صدوق ۲۰۸ ح ۲۳۰، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۱: ۲۴۰، أمالی مفید: ۳۱۸ ح ۴، الشافی فی الامامه ۳: ۱۳۶، أمالی طوسی: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴، تلخیص الشافی ۲: ۲۵۳، مجمع البیان ۷: ۵۹، جوامع الجامع ۲: ۴۴۴، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۱۵: ۴۱۹-۴۲۰، متشابه القرآن و مختلفه ۲: ۶۳، تفسیر البرهان ۳: ۷۹۰ ح ۷۰۸۳، بحار الأنوار ۱۰: ۱۴۲ ح ۵، و ج ۱۶: ۲۰۳، و ج ۲۵-۲۱۲ و ص ۲۳۷ ح ۲۱، و ج ۳۵: ۲۰۷ ح ۳ و ص ۲۲۳ ح ۳۰ و ص ۲۲۷، و ج ۳۶: ۳ ح ۳، و ج ۴۳: ۵۳ ح ۴۸، و ج ۷۲: ۱۵۴، و ج ۸۲: ۱۹۱-۱۹۲، و ج ۸۶: ۲۴۶ ح ۶، تفسیر نور الثقلین ۳: ۴۰۸-۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۹۱، تفسیر کنز الدقائق ۶: ۳۴۳.

احقاق الحق ۲: ۵۰۲-۵۰۳، ۵۱۵، ۵۱۸، ۵۲۶، ۵۲۹، ۵۳۱، ۵۳۳، ۵۳۶، و ج ۳: ۵۲۹-۵۳۰، و ج ۹: ۴۷-۴۸، ۵۰-۵۱، ۵۵، ۶۱-۶۲، و ج ۱۴: ۴۹، ۵۷-۵۹، ۶۷-۶۸، ۷۹-۸۱، ۱۰۳، ۱۰۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۱۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۴۰ ح ۷۶ و ص ۲۷۵ ح ۵۹ و ص ۲۷۷ ح ۶۲.

منابع دسته دوم: مشکل الآثار ۱: ۲۳۱ ح ۷۸۵، شواهد التنزیل ۲: ۴۶-۸۳ ح ۶۶۶، ۶۹۴، ۶۹۶، ۷۰۳، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۶۷، مناقب خوارزمی: ۶۰ ح ۲۸، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۸-۱۶۹، الدر المنثور ۶: ۵۳۴-۵۳۵.

تفسیر فرات کوفی: ۳۳۸-۳۳۹ ح ۴۶۱-۴۶۳، تفسیر قمی ۲: ۶۷، أمالی طوسی: ۲۵۱ ح ۴۴۷، کشف الغمّه ۲: ۸۳، تفسیر البرهان ۳: ۷۹۰-۷۹۱ ح ۷۰۸۴ و ۷۰۸۶، تفسیر نور الثقلین ۳: ۴۰۸-۴۱۰ ح ۱۸۸ و ۱۹۲، بحار الأنوار ۴۳: ۵۳، و ج ۲۵: ۲۲۰ ح ۱۹، و ج ۳۵: ۲۰۷ ح ۲ و ص ۲۰۹ ح ۸ و ص ۲۱۳ ح ۱۶ و ص ۲۱۴ ح ۱۸ و ص ۲۱۶ ح ۲۰، تفسیر کنز الدقائق ۶: ۳۴۲-۳۴۳.

احقاق الحق ۲: ۵۲۰، ۵۲۶، ۵۴۸، ج ۳: ۵۲۹، ج ۹: ۴۸-۵۱، ۵۴، ۵۶، ۶۲ و ۶۴، ج ۱۴: ۵۱-۵۲، ۶۷ و ۷۹-۸۲، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۱۱۲، مسند فاطمة عليها السلام عطاردی، ۲۶۸ ح ۴۳ و ص ۲۷۳ ح ۵۳.

[۴] (۱). تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۶ ح ۴۷۶۱، الاستیعاب: ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، اسد الغابة ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰-۴۳۱ رقم ۱۱۴، البداية والنهاية ۶: ۳۲۷.

اصول کافی ۱: ۴۵۸، مصباح المتهدج: ۷۹۳، دلائل الإمامة: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، كشف الغمة ۲: ۷۵ و ۱۲۹، مصباح كفعمی: ۵۲۲، بحار الأنوار ۴۳: ۶-۱۰ ح ۱۶، احقاق الحق ۱۰: ۱۱-۱۲، ج ۱۹: ۱۷۵، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۴۵-۵۲ ح ۱-۲۴، مسند فاطمة عليها السلام عطاردی: ۷-۱۳ ح ۱-۱۲.

[۵] (۱). صحیح بخاری ۵: ۹۸ ح ۴۲۴۱، تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷-۱۷۹ ح ۴۷۶۳، ۴۷۶۴ و ۴۷۶۹، حلیة الأولیاء ۲: ۴۳، السنن الكبرى بیهقی ۵: ۲۵۶ ح ۶۷۵۹-۶۷۶۱ و ص ۳۵۹ ح ۷۰۳۰، الاستیعاب: ۹۲۷-۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۲-۸۳ و ۸۶، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، ذخائر العقبی: ۵۳-۵۴، تهذیب الکمال ۲۳: ۳۹ رقم ۸۴۸۸، الجواهر النقی- در حاشیه سنن الكبرى بیهقی (ط ق) ۳: ۳۹۶ چاپ شده، اسد الغابة ۶: ۲۲۹ رقم ۷۱۷۵، شرح نهج البلاغة ابن ابي الحديد ۶: ۴۶، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البداية والنهاية ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۱، کنز العمال ۱۳: ۶۸۶ ح ۳۷۷۵۶ و ۳۷۷۵۷.

کتاب سلیم بن قیس ۲: ۸۷۰ ح ۴۸، اصول کافی ۱: ۴۵۸ ح ۳ و ۴، شرح الأخبار ۳: ۳۱-۳۲ ح ۹۷۱ و ۹۷۲، امالی صدوق: ۵۸۰ ح ۷۹۷ و ص ۷۵۵ ح ۱۰۱۸، علل الشرائع ۱: ۲۱۸-۲۲۳ ح ۱ و ۲، الخصال: ۳۶۰ ح ۵۰، أمالی مفید: ۲۸۱ ح ۷، الاختصاص: ۵، أمالی طوسی ۱۰۹ ح ۱۶۶ و ص ۱۵۵ ح ۲۵۸، رجال کشی: ۶ رقم ۱۳، دلائل الإمامة: ۱۳۳ ح ۴۲ و ص ۱۳۶ ذیل ح ۴۳ و ص ۱۳۷ ح ۴۶، روضة الواعظین: ۱۵۱-۱۵۳، إعلام الوری ۱: ۳۰۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۶۲-۳۶۴، اقبال الأعمال ۳: ۱۶۱، كشف الغمة ۲: ۱۰۰، ۱۲۶ و ۱۳۰، بحار الأنوار ۴۳: ۱۵۹ ح ۸ و ص ۱۷۱ ح ۱۱ و ص ۱۸۲-۲۱۸ ح ۱۶، ۱۸-۲۱، ۲۹-۳۱، ۳۴-۳۷، ۳۹-۴۱، ۴۴ و ۴۹، احقاق الحق ۱۰: ۴۵۴-۴۵۸، ۴۶۳-۴۶۴، ۴۷۴، ۴۷۸-۴۸۱، ج ۱۹: ۱۷۰، ۱۷۵-۱۷۸.

عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۲: ۷۸۲ ح ۱ و ۲ و ص ۱۰۵۷ ح ۲، ۳، ۷ و ۸ و ص ۱۰۶۰ ح ۲ و ص ۱۰۶۶ ح ۱۳ و ص ۱۰۶۸ ح ۳ و ص ۱۰۷۲-۱۰۸۳ ح ۷-۱۴ و ص ۱۰۸۳-۱۱۰۴ ح ۱، ۴-۲۱، ۲۴، ۲۷، ۲۹-۳۴، ۳۶، ۳۸ و ۴۰ و ص ۱۱۰۶ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۰۹ ح ۱-۳، ۵ و ۶ و ص ۱۱۱۲ ح ۳-۶، ۸، ۱۱ و ۱۲ و ص ۱۱۱۹ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۲۱ ح ۱ و ۲ و ص ۱۱۲۵ ح ۱، مسند فاطمة الزهراء عليها السلام عطاردی: ۲۹۸ ح ۱ و ص ۳۹۳-۴۰۱ ح ۳، ۶، ۷، ۱۰-۱۳ و ص ۴۰۲-۴۳۳ ح ۲، ۳، ۵-۷، ۱۱، ۱۳، ۱۶، ۱۷-۲۲، ۳۰، ۳۲، ۳۳، ۳۹-۴۱، ۴۶، ۴۹، ۵۰، ۵۲، ۵۶، ۵۷، ۶۱-۶۳.

[۶] (۱).

تفسیر فرات کوفی ۱: ۵۸۱ ح ۷۴۷، بحار الأنوار ۴۳: ۶۵ ح ۵۸، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۷۲ ح ۱۱ و ص ۹۹ ح ۷، معجم احادیث الامام المهدي- عجل الله تعالی فرجه الشریف- ۵: ۵۰۲.

[۷] (۲). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۶۷ ح ۴۷۳۰، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۲، ۶۰، اسد الغابة ۶: ۲۲۷، ذخائر العقبی: ۳۹، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، مجمع الزوائد ۹: ۲۰۳، کنز العمال ۱۲: ۱۱۱ ح ۳۴۲۳۷ و ج ۱۳: ۶۷۴ ح ۳۷۷۲۵.

شرح الأخبار ۳: ۲۹، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۲: ۴۲ ح ۱۷۶، أمالی صدوق: ۴۲۷ ح ۶۲۲، أمالی مفید: ۹۵ ح ۴، أمالی طوسی: ۴۲۷ ح ۹۵۴، دلائل الإمامة: ۱۴۶، روضة الواعظین ۱: ۱۴۹، اعلام الوری ۱: ۲۹۴، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۵، الاحتجاج ۲: ۱۰۳، كشف الغمة ۲: ۸۴، ۹۳، بحار الأنوار ۳۷: ۷۰ ح ۳۸، ج ۴۳: ۱۹-۵۱ ح ۲، ۴، ۸، ۱۲، ۲۶، ۴۳، ۴۴، ۴۶ و ۴۸، احقاق الحق ۱۰: ۱۱۶-

۱۲۲ و ۱۶۶، و ج ۱۹: ۵۴، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام: ۱: ۱۵۱ ح ۲۶ و ص ۱۵۲-۱۵۷ ح ۳۱-۳۴ و ۳۷ و ص ۱۷۱-۱۷۲ ح ۱، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۵۳-۳۵۶ ح ۱-۹ و ص ۴۳۲ ح ۶۳.

[۸] (۱) فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۷۹ ح ۱۰۲ و ص ۸۹-۹۰ ح ۱۱۹-۱۲۱ و ص ۱۳۷ ح ۲۰۱ و ص ۱۸۳ ح ۲۷۳ و ص ۱۹۵ ح ۲۹۳ و ص ۱۹۷ ح ۲۹۵ و ص ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱ و ص ۲۸۶ ح ۴۵۴، مسند احمد: ۱: ۷۰۹ ح ۳۰۶۲، و ج ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، و ج ۶: ۴۵ ح ۱۶۹۸۵، و ج ۱۰: ۱۷۷ ح ۲۶۵۷۰ و ص ۱۸۷ ح ۲۶۶۱۲، سنن ترمذی: ۵: ۳۵۱-۳۵۲ ح ۳۲۱۸ و ۳۲۱۹ و ص ۶۶۳ ح ۳۷۹۶، جامع البيان: ۱۲: ۱۰-۱۴ ح ۲۸۴۸۸-۲۸۵۰۶، مشکل الآثار: ۱: ۲۲۷-۲۳۱ ح ۷۷۰-۷۸۵، مقاتل الطالبیین: ۵۲، المعجم الكبير: ۳: ۵۲-۵۷ ح ۲۶۶۲-۲۶۷۵، و ج ۲۲: ۶۶ ح ۱۵۹ و ۱۶۰، المستدرک علی الصحیحین: ۳: ۱۵۸-۱۶۰ ح ۴۷۰۵-۴۷۰۹ و ص ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل: ۲: ۱۸-۱۴۰ ح ۶۳۷-۷۷۴، مناقب خوارزمی: ۶۰-۶۳ ح ۲۸-۳۲، اسد الغابة: ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۱-۲۵، تهذیب الکمال: ۲۱: ۱۸۷-۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء: ۳: ۴۲۷، ۴۳۴ رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد: ۹: ۱۶۶-۱۶۹، الدر المنثور: ۵: ۵۳۸ و ج ۶: ۵۳۱-۵۳۵، کنز العمال: ۱۳: ۶۴۴-۶۴۶ ح ۳۷۶۲۸، ۳۷۶۲۹، ۳۷۶۳۲، فتح القدير: ۳: ۳۹۶ و ج ۴: ۲۷۸-۲۸۰.

مقتل الحسين عليه السلام ابن اعثم كوفي: ۱۶۸، تفسير فرات كوفي: ۳۳۲-۳۴۲ ح ۴۵۱-۴۶۶، تفسير القمي: ۲: ۶۷، ۱۹۳-۱۹۴، أمالی صدوق: ۲۰۸ ح ۲۳۰ و ص ۲۳۰ ح ۲۴۲ و ص ۵۵۹ ح ۷۴۶ و ۷۴۷ و ص ۶۱۶ ح ۸۴۳، عيون أخبار الرضا عليه السلام: ۱: ۲۲۹ و ۲۴۰، الشافي في الإمامة: ۳: ۱۳۳-۱۳۶، تلخيص الشافي: ۲۴۱، ۲۵۰-۲۵۳، أمالی طوسي: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۲۴۸ ح ۴۳۸ و ص ۲۵۱ ح ۴۴۷ و ص ۲۶۳ ح ۴۸۲ و ص ۳۶۸ ح ۷۸۳ و ص ۵۴۹ ح ۱۱۶۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴ و ص ۵۹۹ ح ۱۲۴۳ و ص ۶۰۸ ح ۱۲۵۴، جوامع الجامع: ۲: ۴۴۴، مجمع البيان: ۷: ۵۹ و ج ۸: ۱۳۷-۱۳۸، تفسير روض الجنان و روح الجنان: ۲۲: ۴۱۷-۴۲۰، متشابه القرآن و مختلفه: ۲: ۶۲-۶۳، تأويل الآيات: ۴۴۸-۴۵۱، تفسير البرهان: ۳: ۷۹۰-۷۹۱ ح ۷۰۸۳، ۷۰۸۴، ۷۰۸۶، و ج ۴: ۴۴۲-۴۷۰ ح ۸۵۸۳-۸۶۴۴، بحار الأنوار: ۲۵: ۲۱۲-۲۴۹، و ج ۳۵: ۲۰۶-۲۳۶، تفسير نور الثقلين: ۳: ۴۰۸-۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱ و ۱۹۲، و ج ۴: ۲۷۰-۲۷۷ ح ۸۴-۱۰۹، تفسير كنز الدقائق: ۶: ۳۴۱-۳۴۳، و ج ۸: ۱۵۵-۱۶۲، احقاق الحق: ۲: ۵۰۲-۵۵۸.

[۹] (۲) فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۷۹ ح ۱۰۲ و ص ۸۹-۹۰ ح ۱۱۹-۱۲۱ و ص ۱۳۷ ح ۲۰۱ و ص ۱۸۳ ح ۲۷۳ و ص ۱۹۵ ح ۲۹۳ و ص ۱۹۷ ح ۲۹۵ و ص ۲۵۰ ح ۳۹۰ و ۳۹۱ و ص ۲۸۶ ح ۴۵۴، مسند احمد: ۱: ۷۰۹ ح ۳۰۶۲، و ج ۴: ۵۱۶ ح ۱۳۷۳۰ و ص ۵۶۸ ح ۱۴۰۴۲، و ج ۶: ۴۵ ح ۱۶۹۸۵، و ج ۱۰: ۱۷۷ ح ۲۶۵۷۰ و ص ۱۸۷ ح ۲۶۶۱۲، سنن ترمذی: ۵: ۳۵۱-۳۵۲ ح ۳۲۱۸ و ۳۲۱۹ و ص ۶۶۳ ح ۳۷۹۶، جامع البيان: ۱۲: ۱۰-۱۴ ح ۲۸۴۸۸-۲۸۵۰۶، مشکل الآثار: ۱: ۲۲۷-۲۳۱ ح ۷۷۰-۷۸۵، مقاتل الطالبیین: ۵۲، المعجم الكبير: ۳: ۵۲-۵۷ ح ۲۶۶۲-۲۶۷۵، و ج ۲۲: ۶۶ ح ۱۵۹ و ۱۶۰، المستدرک علی الصحیحین: ۳: ۱۵۸-۱۶۰ ح ۴۷۰۵-۴۷۰۹ و ص ۱۷۲ ح ۴۷۴۸، شواهد التنزیل: ۲: ۱۸-۱۴۰ ح ۶۳۷-۷۷۴، مناقب خوارزمی: ۶۰-۶۳ ح ۲۸-۳۲، اسد الغابة: ۶: ۲۲۶ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۲۱-۲۵، تهذیب الکمال: ۲۱: ۱۸۷-۱۸۸ رقم ۷۹۲۱ و ج ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء: ۳: ۴۲۷، ۴۳۴ رقم ۱۱۴، مجمع الزوائد: ۹: ۱۶۶-۱۶۹، الدر المنثور: ۵: ۵۳۸ و ج ۶: ۵۳۱-۵۳۵، کنز العمال: ۱۳: ۶۴۴-۶۴۶ ح ۳۷۶۲۸، ۳۷۶۲۹، ۳۷۶۳۲، فتح القدير: ۳: ۳۹۶ و ج ۴: ۲۷۸-۲۸۰.

مقتل الحسين عليه السلام ابن اعثم كوفي: ۱۶۸، تفسير فرات كوفي: ۳۳۲-۳۴۲ ح ۴۵۱-۴۶۶، تفسير القمي: ۲: ۶۷، ۱۹۳-۱۹۴، أمالی صدوق: ۲۰۸ ح ۲۳۰ و ص ۲۳۰ ح ۲۴۲ و ص ۵۵۹ ح ۷۴۶ و ۷۴۷ و ص ۶۱۶ ح ۸۴۳، عيون أخبار الرضا عليه السلام: ۱: ۲۲۹ و ۲۴۰، الشافي في الإمامة: ۳: ۱۳۳-۱۳۶، تلخيص الشافي: ۲۴۱، ۲۵۰-۲۵۳، أمالی طوسي: ۸۹ ح ۱۳۸ و ص ۲۴۸ ح ۴۳۸ و ص ۲۵۱ ح ۴۴۷ و ص ۲۶۳ ح ۴۸۲ و ص ۳۶۸ ح ۷۸۳ و ص ۵۴۹ ح ۱۱۶۸ و ص ۵۶۵ ح ۱۱۷۴ و ص ۵۹۹ ح ۱۲۴۳ و ص ۶۰۸ ح ۱۲۵۴، جوامع الجامع: ۲: ۴۴۴، مجمع البيان: ۷: ۵۹ و ج ۸: ۱۳۷-۱۳۸، تفسير روض الجنان و روح الجنان: ۲۲: ۴۱۷-۴۲۰، متشابه القرآن و مختلفه: ۲:

۶۲-۶۳، تأویل الآیات: ۴۴۸-۴۵۱، تفسیر البرهان ۳: ۷۹۰-۷۹۱ ح ۷۰۸۳، ۷۰۸۴، ۷۰۸۶، و ج ۴: ۴۴۲-۴۷۰ ح ۸۵۸۳-۸۶۴۴ بحار الأنوار ۲۵: ۲۱۲-۲۴۹، و ج ۳۵: ۲۰۶-۲۳۶، تفسیر نور الثقلین ۳: ۴۰۸-۴۱۰ ح ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱ و ۱۹۲، و ج ۴: ۲۷۰-۲۷۷ ح ۸۴-۱۰۹، تفسیر کنز الدقائق ۶: ۳۴۱-۳۴۳، و ج ۸: ۱۵۵-۱۶۲، احقاق الحق ۲: ۵۰۲-۵۵۸.

[۱۰] (۱). از جمله ظلم‌هایی که به ایشان وارد شد هجوم به خانه او و آتش زدن آن و ضرب و جرح او برای مجبور کردن علی علیه السلام به بیعت و محروم کردن او از میراث و مصادره فدک و ...

که به بعضی از منابع آن اشاره می‌کنیم: مسند احمد ۱: ۱۹ ح ۹ و ص ۲۰ ح ۱۴، صحیح بخاری ۴: ۲۵۲ ح ۳۷۱۱ و ۳۷۱۲، سنن أبی داوود ۳: ۲۴۵-۲۵۵ ح ۲۹۶۳-۲۹۷۷، تاریخ طبری ۳: ۲۰۷-۲۰۸، السنن الکبری بیهقی ۹: ۴۲۸-۴۴۱ ح ۱۲۹۹۸-۱۳۰۱۵، تاریخ یعقوبی ۲: ۱۲۶، شرح نهج البلاغه ابن أبی‌الحدید ۲: ۲۱-۶۱، و ج ۶: ۵-۱۲ و ص ۴۶-۵۲، و ج ۱۶: ۲۷۴، و ج ۱۷: ۱۶۸، لسان المیزان ۴: ۷۰۷ رقم ۵۷۵۲، کنز العمال ۵: ۵۸۵-۶۳۷ ح ۱۴۰۴۰، ۱۴۰۴۵، ۱۴۰۶۹، ۱۴۰۷۰، ۱۴۰۷۱، ۱۴۰۹۷، ۱۴۱۰۱، ۱۴۱۰۸، ۱۴۱۱۳، ۱۴۱۲۰، ۱۴۱۲۱.

کتاب سلیم بن قیس ۲: ۵۸۳-۵۸۸ ح ۴ و ص ۶۷۲-۶۹۵ ح ۱۳ و ۱۴ و ص ۸۶۲-۸۷۳ ح ۴۸ و ص ۹۰۵-۹۰۸ ح ۶۱، تفسیر عیاشی ۲: ۶۶ ح ۷۶، الکافی ۸: ۲۳۷-۲۳۸ ح ۳۲۰، الاختصاص: ۱۸۳-۱۸۷، أمالی مفید: ۴۰ ح ۸ و ص ۴۹ ح ۹ و ص ۹۵ ح ۵ و ص ۱۲۵ ح ۳، دلائل الإمامة: ۱۰۹-۱۲۹، الاحتجاج ۱: ۱۰۵-۱۴۹، کشف الغمّة ۲: ۱۰۰-۱۲۲، بحار الأنوار ۲۸: ۳۷-۴۱۲، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۵۴۵-۶۹۷، مسند فاطمة علیها السلام عطاردی: ۳۵۸-۳۸۹ ح ۱-۱۹ و ۱-۲۴.

[۱۱] (۱). منابع آن در ص ۱۱ پاورقی ۱ بیان شد.

[۱۲] (۲). مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۷۷-۷۸، شرح نهج البلاغه ابن أبی‌الحدید ۱۶: ۲۱۱-۲۱۳.

شرح الأخبار ۳: ۳۴-۴۰ ح ۹۷۴، الشافی فی الإمامة ۴: ۶۹-۷۷، دلائل الإمامة: ۱۰۹-۱۱۹، الإحتجاج ۱: ۱۳۱-۱۴۱، کشف الغمّة ۲: ۱۰۵-۱۱۸، بحار الأنوار ۲۹: ۲۱۵ به بعد، احقاق الحق ۱۰: ۲۹۶-۳۰۵، و ج ۱۹: ۱۶۳-۱۶۷، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۶۵۲-۶۹۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۵۵۷-۵۷۵ ح ۶ و ۷.

[۱۳] (۱). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷-۱۷۸ ح ۴۷۶۳، حلیة الأولیاء ۲: ۴۳، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۰ و ۸۲، اسد الغابة ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۵۳، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، البدایة والنهایة ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۲. الکافی ۴: ۵۶۱ ح ۴، الخصال ۱: ۲۷۲ ح ۱۵، روضة الواعظین ۱: ۱۵۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۲، ۳۴۱ و ۳۶۲، کشف الغمّة ۲: ۱۲۴، بحار الأنوار ۴۳: ۳۵ ح ۳۹ و ص ۱۵۵ ح ۱ و ص ۱۷۳-۲۰۰ ح ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۲۴، ۳۰، احقاق الحق ۱۰: ۴۳۸، ۴۵۹-۴۶۲ و ۴۷۴، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۳ ح ۷ و ص ۷۸۸-۷۹۰ ح ۱۸، ۱۹، ۲۳، ۲۵ و ۲۶ و ص ۸۰۰ ح ۳ و ص ۱۰۸۰ ح ۱۳ و ص ۱۱۰۶ ح ۱ و ۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۵۰ ح ۱۸ و ص ۳۴۲ ح ۱ و ص ۴۰۴-۴۲۹ ح ۴، ۱۶، ۳۱، ۵۳ و ۵۵.

[۱۴] (۲). البته یکی از موارد دفاع، همان خطبه ایشان است در مسجدالنبی صلی الله علیه و آله، و مورد دیگر آن دفاع ایشان از حضرت علی علیه السلام هنگام هجوم به منزل و آتش زدن درب منزل و ضرب و جرح او برای دست‌گیری و وادار کردن حضرت علی علیه السلام به بیعت و ...

که بعضی از مصادر آن را ذکر می‌کنیم: تاریخ طبری ۳: ۲۰۲، تاریخ یعقوبی ۲: ۱۲۶، شرح نهج البلاغه ابن أبی‌الحدید ۲: ۲۱، ۴۵، ۵۰، ۵۶-۵۷، و ج ۶: ۴۶-۵۲، لسان المیزان ۴: ۷۰۷ رقم ۵۷۵۲، کنز العمال ۵: ۶۳۲ ح ۱۴۱۱۳.

کتاب سلیم بن قیس ۲: ۵۸۳-۵۸۸ ح ۴ و ص ۶۷۲-۶۷۴ ح ۱۳ و ص ۸۶۲-۸۶۵ ح ۴۸، تفسیر عیاشی ۲: ۶۶ ح ۷۶، الکافی ۸: ۲۳۷-۲۳۸ ح ۳۲۰، الاختصاص: ۱۸۵-۱۸۷، الاحتجاج ۱: ۱۰۵-۱۱۴، ۴۱۳-۴۱۴، نهج‌الحق و کشف الصدق: ۲۷۱، بحار الأنوار ۲۸: ۲۰۴ ح ۳ و ص ۲۲۷ ح ۱۴ و ص ۳۲۲ ح ۵۲ و ص ۳۳۹ ح ۵۹، و ج ۴۳: ۱۷۰ ح ۱۱ و ص ۱۹۷ ح ۲۸ و ۲۹، احقاق الحق ۱۰: ۲۹۵،

عوامل العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۵۵۵-۶۱۰، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۵۹-۳۷۱ ح ۱-۱۹.

[۱۵] (۱).

سوره احزاب ۳۳: ۵۷.

[۱۶] (۲). منابع آن در ص ۵ پاورقی ۱ ذکر شد.

[۱۷] (۳). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۰ ح ۴۷۴۰، حلیة الأولیاء ۲: ۴۰ و ۴۲ الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۷ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین

علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۴، ۶۷ و ۷۹، ذخائر العقبی: ۴۳، کنز العمال ۱۲: ۱۱۰ ح ۳۴۲۳۲ و ۳۴۲۳۳.

تفسیر عیاشی ۱: ۱۷۳-۱۷۴، أمالی صدوق: ۷۸، ح ۴۵ و ص ۱۸۷ ح ۱۹۶ و ص ۳۷۴ ح ۴۷۱ و ص ۵۷۴ ح ۷۸۷، معانی الأخبار: ۱۰۷

ح ۱، علل الشرائع ۱: ۲۱۶، الإختصاص: ۳۷، تفسیر التبیان ۲: ۴۵۶، دلائل الإمامة: ۸۱ ح ۲۰ و ص ۱۴۹ ح ۵۸ و ص ۱۵۲ ح ۶۶، روضة

الواعظین ۱: ۱۴۹، مجمع البیان ۲: ۲۸۹، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۲-۳۲۴، الاحتجاج ۱:

۱۹۵، تفسیر البرهان ۱: ۶۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۳۶-۸۵ ح ۴، ۱۰، ۱۳، ۲۷، ۳۷، ۳۸، ۴۸ و ۵۲، و ج ۴۳: ۲۱-۷۸ ح ۱۰، ۱۳، ۱۹، ۲۰،

۲۵، ۳۹، ۴۰، ۴۲، ۴۶، ۴۸، ۶۰، ۶۳ و ۶۵، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۳۶-۳۳۸ ح ۱۲۷-۱۳۶، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۸۳-۸۵، احقاق الحق

۱۰: ۲۷-۵۱ و ج ۱۹: ۱۸-۲۰ و ۳۵-۳۶، عوامل العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۱۲۰-۱۳۳ ح ۶-۳۸، مسند فاطمة علیها السلام

عطاردی: ۳۲۳-۳۲۹ ح ۱-۱۴.

[۱۸] (۱). سوره احزاب ۳۳: ۳۳

[۱۹] (۲). منابع آن در ص ۱۶ پاورقی ۲ و ۳ بیان شد.

[۲۰] (۳). منابع آن در ص ۱۵ پاورقی ۱ بیان شد.

[۲۱] (۴). روایاتی که دلالت بر این مطلب می‌کند بسیار است، و ما مصادر بعضی از آنها را به جهت اختصار ذکر می‌کنیم: مقتل

الحسین علیه السلام اَبی مخنف: ۱۱۷، مقاتل الطالبیین: ۷۰، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی: ۵۹ و ۷۱، شرح نهج البلاغه ابن

أبی الحدید ۶: ۴۹-۵۰.

تفسیر فرات کوفی: ۲۴۶ ح ۳۳۱-۳۳۳، مقتل الحسین علیه السلام ابن اعثم کوفی: ۱۷۲، تفسیر عیاشی ۲: ۳۰۳ ح ۱۲۰، عیون أخبار

الرضا علیه السلام ۱: ۴۲ ح ۲، أمالی مفید: ۱۱۶ ح ۹، إرشاد مفید ۲: ۱۵، ۹۷-۹۸، مناقب ابن شهر آشوب ۴: ۳۶ و ۵۱، الاحتجاج ۱:

۴۱۷، ۴۱۹-۴۲۰ و ج ۲: ۲۳، بحار الأنوار ۸: ۱۳ ح ۱۲، و ج ۲۷: ۲۰۴ ح ۷ و ص ۲۰۷ ح ۱۵ و ۱۶، و ج ۴۴: ۴۹ ح ۵ و ص ۹۰ ح ۴ و

ص ۲۰۶ ح ۲، و ج ۴۵: ۶ و ۱۳۹، احقاق الحق ۴: ۲۸۸، و ج ۹: ۱۲۴ و ۱۹۹.

[۲۲] (۱). منابع آن در ص ۱۹ پاورقی ۲ بیان شد.

[۲۳] (۱). المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۶۷ ح ۴۷۳۰، إعلام الوری ۱: ۲۹۴، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۲ و ۶۰، اسد

الغابة ۶: ۲۲۷، ذخائر العقبی: ۳۹، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹ رقم ۸۴۸۸، مجمع الزوائد ۹: ۲۰۳، کنز العمال ۱۲: ۱۱۱ ح ۳۴۲۳۷، و ج

۱۳: ۶۷۴ ح ۳۷۷۲۵.

شرح الأخبار ۳: ۲۹، أمالی صدوق: ۴۲۷ ح ۶۲۲، عیون أخبار الرضا علیه السلام ۲: ۴۲ ح ۱۷۶، أمالی مفید: ۹۵ ح ۴، أمالی طوسی:

۴۲۷ ح ۹۵۴، دلائل الإمامة: ۱۴۶، روضة الواعظین ۱: ۱۴۹، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۵، الاحتجاج ۲: ۱۰۳، كشف الغمة ۲: ۸۴،

۹۳، بحار الأنوار ۳۷: ۷۰ ح ۳۸، و ج ۴۳: ۱۹-۵۱ ح ۲، ۴، ۸، ۱۲، ۲۶، ۴۳، ۴۴، ۴۶، ۴۸، احقاق الحق ۱۰: ۱۱۶-۱۲۲، و ج ۱۹: ۵۴،

عوامل العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۱۵۱ ح ۲۶ و ص ۱۵۲-۱۵۷ ح ۳۱-۳۴ و ۳۷، مسند فاطمة علیها السلام عطاردی: ۳۵۳-

۳۵۶ ح ۱-۹ و ص ۴۳۲ ح ۶۳.

[۲۴] (۱). روایات و اقوال در تاریخ شهادت حضرت فاطمه علیها السلام بسیار مختلف است و به ۱۰ قول می‌رسد و ما این اقوال را با

معرفی بعضی از منابع آنها ذکر می‌کنیم.

۱- منابعی که روز شهادت را سوم جمادی الثانی یا سه ماه یا ۹۵ روز بعد از رحلت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله معرفی می‌کند: تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، مقاتل الطالبيين: ۴۹، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ ح ۴۷۶۱، دلائل النبوة بیهقی ۶: ۳۶۵، الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، اسد الغابة ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹-۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البداية والنهاية ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۲.

مصباح المتعجد: ۷۹۳، دلائل الإمامة: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، إعلام الوری ۱: ۳۰۰، اقبال الأعمال ۳: ۱۶۱، كشف الغمة ۲: ۱۲۸، مصباح کفعمی: ۵۲۲، بحار الأنوار ۴۳: ۹ ح ۱۶ و ص ۱۷۰ ح ۱۱ و ص ۱۸۸ ح ۱۹ و ص ۱۹۶ ح ۲۶ و ص ۲۱۳ ح ۴۴-۴۶، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۰-۴۶۲، وج ۱۹: ۱۷۶، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۴ ح ۸ و ص ۷۸۷-۷۹۹ ح ۱۷، ۱۹، ۲۱، ۲۷، ۳۱-۳۳، ۳۵، ۳۶، ۳۹، ۴۰ و ص ۱۰۸۹ ح ۵، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی ۴۱۵ ح ۲۴ و ص ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۲۴ ح ۴۵، و ص ۴۲۷ ح ۵۱ و ص ۴۲۸ ح ۵۴ و ص ۴۳۱ ح ۶۱ و ص ۴۳۲ ح ۶۳.

۲- منابعی که شهادت را ۷۰ یا ۷۲ یا ۷۵ روز بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده‌اند: مروج الذهب ۲: ۲۸۲، الاستیعاب: ۹۲۶ و ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، اسد الغابة ۶: ۲۲۸ رقم ۷۱۷۵، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، البداية والنهاية ۶: ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۵-۱۶۶.

کافی ۱: ۲۴۱ ح ۵ و ص ۴۵۸ ح ۱، وج ۴: ۵۶۱ ح ۴، شرح الأخبار ۳: ۳۳ ح ۹۷۳، کفایة الأثر: ۶۵، دلائل الإمامة: ۷۹ ح ۱۸ و ص ۱۳۴ ح ۴۳، روضة الواعظین ۱: ۱۴۳، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، كشف الغمة ۲: ۱۲۹، بحار الأنوار ۴۳: ۷ ح ۸-۱۰ و ص ۹ ح ۱۶ و ص ۷۹ ح ۶۷ و ص ۱۵۶ ح ۳ و ص ۱۸۰ ح ۱۶ و ص ۱۹۵ ح ۲۲ و ۲۴ و ص ۲۱۲ ح ۴۱، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۱-۴۶۲، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۵۱۴ ح ۳، وج ۲: ۵۴۸ ح ۴ و ص ۷۸۸-۷۹۷ ح ۲۲، ۲۴، ۲۷، ۲۹ و ص ۱۱۱۵ ح ۱۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۳۳ ح ۵۹ و ص ۴۰۱-۴۱۸ ح ۱، ۴، ۱۵ و ۳۳.

۳- منابعی که شهادت را ۴۰ روز بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده‌اند: مروج الذهب ۲: ۲۸۲، مقاتل الطالبيين: ۴۹، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۵، ذخائر العقبی: ۵۲.

کتاب سلیم بن قیس ۲: ۸۷۰ ح ۴۸، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷ و ۳۶۲، كشف الغمة ۲: ۱۲۶، بحار الأنوار ۴۳: ۷ ح ۸ و ص ۱۸۰ ح ۱۶ و ص ۱۹۱ ح ۲۰ و ص ۱۹۹ ح ۲۹ و ص ۲۱۲ ح ۴۱ و ص ۲۱۵ ح ۴۵، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۵۴۸ ح ۵ و ص ۷۸۳ ح ۶ و ص ۷۸۶ ح ۱۲ و ص ۷۹۸ ح ۳۲ و ص ۱۰۸۰ ح ۱۳ و ۱۴ و ص ۱۰۹۱ ح ۶ و ص ۱۰۹۴ ح ۱۰ و ص ۱۱۰۵ ح ۵، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۴۰۰-۴۲۷ ح ۱۱، ۱۵، ۳۹ و ۵۱.

۴- منابعی که شهادت را ۱۰۰ روز بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده‌اند: الاستیعاب: ۹۲۸ الرقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸.

كشف الغمة ۲: ۱۲۹، بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۳ ح ۴۴، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۱، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۹۶ و ۷۹۷ ح ۲۷ و ۳۱، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۳۳ ح ۶۳.

۵- منابعی که روز شهادت را دو ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده‌اند: المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۸ ح ۴۷۶۶ و ۴۷۶۷، دلائل النبوة بیهقی ۶: ۳۶۵، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البداية والنهاية ۶: ۳۲۷.

مصباح الأنوار: ۲۵۹، بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۳ ح ۴۴ و ص ۲۱۷ ح ۴۹ و ج ۸۱: ۲۳۳ ح ۸، احقاق الحق ۱۹: ۱۷۶، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۲ ح ۴ و ص ۷۸۵ ح ۹ و ص ۷۹۷ ح ۳۱، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۳۰ ح ۵۹

و ۶۰.

۶- منابعی که روز شهادت را ۴ ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده‌اند: إعلام الوری ۱: ۳۰۰، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، بحار الأنوار ۴۳: ۱۸۰ ح ۱۶، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۸ ح ۲۰، مسند فاطمه علیها السلام عطار دی ۴۱۱ ح ۱۴ و ۱۵.

۷- منابعی که شهادت را ۶ ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله یا سوم ماه رمضان ذکر کرده‌اند: صحیح بخاری ۵: ۹۸ ح ۴۲۴۱، تاریخ طبری ۳: ۲۴۰، مقاتل الطالبیین: ۴۹، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ ح ۴۷۶۱، حلیه الأولیاء ۲: ۴۳، دلائل النبوة بیهقی ۶: ۳۶۵، الاستیعاب: ۹۲۶، ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۰ و ۸۳، اسد الغابة ۶: ۲۲۸، ۲۲۹ رقم ۷۱۷۵، کامل ابن اثیر ۲: ۲۰۰، شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۶: ۴۶، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۸۹-۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۳۰ رقم ۱۱۴، البدایة و النهایة ۶: ۳۲۵، ۳۲۷، مجمع الزوائد ۹: ۲۱۱.

مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۶۳، کشف الغمة ۲: ۱۰۰، ۱۲۸-۱۲۹، بحار الأنوار ۴۳: ۱۸۳ ح ۱۶ و ص ۱۸۹ ح ۱۹ و ص ۲۰۰ ح ۳۰ و ص ۲۱۴ ح ۴۴، احقاق الحق ۱۰: ۴۵۵-۴۵۹ و ۴۶۱، ج ۱۹: ۱۷۵-۱۷۸، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۲ ح ۱-۳ و ص ۷۸۵ ح ۱۰ و ص ۷۸۷-۷۹۹ ح ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۲، ۳۷، ۳۹ و ۴۰ و ص ۱۰۶۲ ح ۵ و ص ۱۰۸۳ ح ۱ و ص ۱۰۹۱ ح ۶، مسند فاطمه علیها السلام عطار دی: ۳۹۷ ح ۸ و ص ۴۱۲ ح ۱۹ و ص ۴۱۵ ح ۲۳ و ۲۴ و ص ۴۱۶-۴۳۱ ح ۲۸، ۳۱، ۳۷، ۳۹، ۴۶، ۵۱-۵۵ و ۶۱.

۸- منابعی که شهادت را ۸ ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده‌اند: مقاتل الطالبیین: ۴۹، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۷۷ ح ۴۷۶۱، دلائل النبوة بیهقی ۶: ۳۶۵، الاستیعاب: ۹۲۶، ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۸۳، ذخائر العقبی: ۵۲، تهذیب الکمال ۲۲: ۳۹۰ رقم ۸۴۸۸، البدایة و النهایة، ۶: ۳۲۷.

بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۳-۲۱۵ ح ۴۴ و ۴۵، احقاق الحق ۱۰: ۴۶۱-۴۶۲، ج ۱۹: ۱۷۵، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۸۳ ح ۵ و ص ۷۹۸ ح ۳۱، مسند فاطمه علیها السلام عطار دی: ۴۱۹ ح ۳۴ و ص ۴۲۸ ح ۵۴ و ص ۴۳۳ ح ۶۳.

۹- منابعی که شهادت را سیزدهم ربیع الثانی ذکر کرده‌اند: مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، بحار الأنوار ۴۳: ۱۸۰ ح ۱۶، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۹۷ ح ۳۰، مسند فاطمه علیها السلام عطار دی: ۴۱۱ ح ۱۵.

۱۰- منابعی که شهادت را بیست و یکم ماه رجب یا پنج ماه بعد از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله ذکر کرده‌اند: سیر أعلام النبلاء ۳: ۴۲۷ رقم ۱۱۴.

مصباح المتعجد: ۸۱۲، بحار الأنوار ۴۳: ۲۱۵ ح ۴۷، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۲: ۷۹۸ ح ۳۴، مسند فاطمه علیها السلام عطار دی: ۴۰۶ ح ۸.

[۲۵] (۱). سورة احزاب ۳۳: ۵۷.

[۲۶] (۲). منابع آن در ص ۵ پاورقی ۱ ذکر شد.

[۲۷] (۳). اشاره‌ای است به آیه کریمه «الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا» سورة مائده ۵: ۳.

[۲۸] (۱). مائة منقبة: ۱۲۶ منقبة ۶۱، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۶۰، فرائد السمطين ۲: ۶۰۷ ح ۳۹۱، بحار الأنوار ۲۷:

۱۱۶ ح ۹۴، احقاق الحق ۱۰: ۱۶۶، عوالم العلوم فاطمة الزهراء علیها السلام ۱: ۱۷۱-۱۷۲ ح ۱.

[۲۹] (۲). منابع آن در ص ۲۴ پاورقی ۴ بیان شد.

[۳۰] (۳). منابع آن در ص ۱۱ پاورقی ۱ بیان شد.

[۳۱] (۴). منابع آن در ص ۱۹ پاورقی ۲ بیان شد.

[۳۲] (۵). منابع آن در ص ۲۰ پاورقی ۱ بیان شد.

[۳۳] (۱). سوره صف ۶۱: ۸

[۳۴] (۱). سوره احزاب ۳۳: ۵۷.

[۳۵] (۲). منابع آن در اول مقدمه ذکر شد.

[۳۶] (۳). مقاتل الطالبيين: ۴۶، الإستيعاب: ۹۲۸ رقم ۳۴۱۱، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمي ۱: ۵۱ و ۵۹، اسد الغابة ۶: ۲۲۳ رقم ۷۱۷۵، شرح نهج البلاغة ابن أبي الحديد ۶: ۴۹-۵۰، تهذيب الكمال ۲۲: ۳۸۶ رقم ۸۴۸۸، سير أعلام النبلاء ۳: ۴۲۵ رقم ۱۱۴، البداية والنهاية ۶: ۳۲۵، كنز العمال ۱۲: ۱۰۵ ح ۳۴۲۰۸.

تفسير فرات كوفي: ۲۴۶ ح ۳۳۱-۳۳۳، تفسير عياشي ۲: ۳۰۳ ح ۱۲۰، عيون أخبار الرضا عليه السلام ۱: ۴۲ ح ۲، كفاية الأثر: تقريباً همه آن، أمالي مفيد: ۱۱۶ ح ۹، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۵۷، كشف الغمة ۲: ۷۶، بحار الأنوار ۸: ۱۳ ح ۱۲، وج ۲۲: ۱۵۲ ح ۴، و ج ۲۷: ۲۰۴ ح ۷ و ص ۲۰۷ ح ۱۵ و ۱۶، وج ۴۳: ۱۶ ح ۱۵ و ص ۱۹ ح ۱۹، وج ۱۰۲: ۱۸۰، ۲۰۰-۲۰۱ و ۲۲۰، احقاق الحق ۴: ۲۸۸، وج ۹: ۱۲۴، ۱۹۹ و ۲۰۹، وج ۱۰: ۱۲، ۱۶ و ۱۱۳، وج ۱۳: ۷۷ و ۷۹، وج ۱۹: ۴ و ۱۳، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۸۹ ح ۲ و ص ۱۲۵ ح ۱۶ و ص ۱۵۶-۱۵۸ ح ۱ و ۲، وج ۲: ۷۸۳ ح ۷ و ص ۹۰۰-۹۰۲ و ص ۱۰۲۹-۱۰۳۰، مسند فاطمة عليها السلام عطاردی: ۲۸-۲۹ ح ۲۸ و ص ۴۳۱ ح ۶۳ و ص ۴۷۳-۴۷۸ ح ۱-۶.

[۳۷] (۱). به تاریخ بغداد ۱۴: ۲۸۸ رقم ۶۷۲۵ و ذخائر العقبی: ۲۶ و ۳۶ و میزان الاعتدال ۱: ۸۱ رقم ۲۹۱ و لسان المیزان ۱: ۱۹۹ رقم ۴۲۴ مراجعه شود.

تفسير فرات كوفي: ۷۶ ح ۴۹ و ص ۲۱۱ ح ۲۸۶ و ص ۲۱۶ ح ۲۹۰ و ص ۳۲۱ ح ۴۳۵، أمالي صدوق: ۱۷۵ ح ۱۷۸ و ص ۵۴۶ ح ۷۲۸، التوحيد: ۱۱۸ ح ۲۱، علل الشرائع ۱: ۲۱۸ ح ۲، عيون أخبار الرضا عليه السلام ۱: ۱۱۶ ح ۳، معاني الأخبار: ۳۹۶ ح ۵۳، دلائل الإمامة: ۱۴۶ ح ۵۲ و ص ۱۴۸ ح ۵۵، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۳۵، كشف الغمة ۲: ۸۵، تفسير البرهان ۴: ۳۳۷ ح ۸۳۱۹، بحار الأنوار ۴: ۴ ح ۴، وج ۸: ۱۱۹ ح ۶ و ص ۱۵۱ ح ۸۹ و ص ۱۸۹ ح ۱۶۰، وج ۱۸: ۳۵۱ ح ۶۱، وج ۳۶: ۳۶۱ ح ۲۳۲، وج ۳۷: ۸۲ ح ۴۹، وج ۴۳: ۴-۷ ح ۲، ۳، ۵، ۸، و ص ۱۸ ح ۱۷ و ص ۴۳ ح ۴۲، وج ۴۴: ۲۴۱ ح ۳۳، وج ۸۱: ۱۱۲ ح ۳۷، احقاق الحق ۴: ۴۷۵، وج ۱۰: ۱۰، ۶، ۷، ۱۱، ۱۶-۱۸، ۲۲۲ و ۳۱۲، وج ۱۹: ۵، ۷ و ۸، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۳۴-۴۳ ح ۱، ۲، ۵، ۶، ۹-۱۱، ۱۵، ۱۷، ۱۹ و ۲۲، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۳۲۱-۳۲۳.

[۳۸] (۱). التفسير الكبير فخر الرازي ۱۱: ۳۱۳، تفسير غرائب القرآن ۶: ۵۷۶.

جوامع الجامع ۴: ۵۴۷، مجمع البيان ۱۰: ۴۱۲-۴۱۴، تفسير روض الجنان و روح الجنان ۲۰: ۴۲۷-۴۳۰، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۹۲، الميزان في تفسير القرآن ۲۰: ۳۷۰-۳۷۱.

[۳۹] (۲). سوره شوری ۴۲: ۲۳.

[۴۰] (۱). فضائل أهل البيت عليهم السلام: ۱۷۹ ح ۲۶۵، صحيح بخاری ۶: ۴۴ ح ۴۸۱۸، جامع البيان ۱۳: ۳۲ ح ۳۰۶۸۰، مقاتل الطالبيين: ۵۲، المعجم الكبير ۳: ۴۷ ح ۲۶۴۱، المستدرک علی الصحیحین ۳: ۱۸۹ ح ۴۸۰۲، الكشف والبيان ۸: ۳۱۰-۳۱۴، شواهد التنزيل ۲: ۱۸۹-۱۹۶ ح ۸۲۲-۸۲۸، الكشف ۴: ۲۲۰، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمي ۱: ۱، التفسير الكبير فخر رازی ۹: ۵۹۵، تفسير بیضاوی ۵: ۸۰، ذخائر العقبی: ۲۵، تفسير غرائب القرآن ۶: ۷۴، مجمع الزوائد ۹: ۱۶۸، الفصول المهمة ۱: ۱۵۵، الدر المنثور ۷: ۳۰۰، فتح القدير ۴: ۵۳۷، روح المعانی ۲۵: ۴۴-۴۶.

المحاسن: ۱۴۴-۱۴۵ ح ۴۵-۴۸، تفسير فرات كوفي: ۳۸۷-۳۹۹، مقتل الحسين عليه السلام ابن أعثم كوفي: ۱۶۷، قرب الإسناد: ۱۲۸ ح ۴۵۰، تفسير قمی ۲: ۲۷۵-۲۷۶، کافی ۱: ۴۱۳ ح ۷، وج ۸: ۹۳ ح ۶۶، جوامع الجامع ۴: ۴۸، مجمع البيان ۹: ۴۲-۴۳، تفسير

روض الجنان و روح الجنان ۱۷: ۱۲۲-۱۲۷، متشابهات القرآن ومختلفه ۲: ۵۹-۶۰، عمده عیون صحاح الأخبار: ۹۱-۹۴ ح ۳۸، ۳۹، ۴۴، ۴۷، ۵۹ و ۶۶ و ص ۴۱۷ ح ۶۱۴، تأویل الآیات: ۵۳۰ و ۵۳۳، تفسیر البرهان ۴: ۸۱۵-۸۲۴، بحار الأنوار ۲۳-۲۲۸-۲۵۳، و ج ۲۶: ۲۵۲ ح ۲۲، و ج ۳۷: ۶۵ ح ۳۶ و ص ۱۰۰ ح ۲، و ج ۴۳: ۳۶۱-۳۶۲ ح ۳ و ۴، تفسیر نور الثقلین ۴: ۵۷۱-۵۷۷، تفسیر کنز الدقائق ۹: ۲۵۵-۲۷۳، احقاق الحق ۳: ۲-۲۳، و ج ۹: ۹۲-۱۰۱، و ج ۱۴: ۱۰۶-۱۱۵، و ج ۱۸: ۳۳۶-۳۳۸، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۱۱۳، و ج ۲: ۵۷۲، ۶۳۲، ۷۰۵، المیزان فی تفسیر القرآن ۱۸: ۵۱-۵۳، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۲۲۹ ح ۱.

[۴۱] (۱). منابع آن در ص ۲۷ پاورقی ۱ بیان شد.

[۴۲] (۲). منابع آن در ص ۱۱ پاورقی ۱ بیان شد.

[۴۳] (۳). شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید ۱۰: ۲۶۵.

اصول کافی ۱: ۴۵۹ ح ۳، شرح الأخبار ۳: ۷۰، أمالی مفید: ۲۸۲ ح ۷، نهج البلاغه صبحی صالح: ۳۱۹-۳۲۰ خطبه ۲۰۲، أمالی طوسی: ۱۰۹ ح ۱۶۶، دلائل الإمامة: ۱۳۸ ح ۴۶، روضة الواعظین ۱: ۱۵۲، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۶۴، كشف الغمة ۲: ۱۳۱، ۱۳۲، بحار الأنوار ۴۳: ۱۹۳ ح ۲۱ و ص ۲۱۱ ح ۴۰، الغدير ۹: ۵۰۹، احقاق الحق ۱۰: ۴۸۱، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۱۱۲۱-۱۱۲۴ ح ۱-۳، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۳۹۴ ح ۳ و ص ۴۰۲ ح ۲.

[۴۴] (۱). منابع آن در ص ۲۷ پاورقی ۱ بیان شد.

[۴۵] (۱). کافی ۱: ۴۵۸ ح ۲، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۱: ۹۱ ح ۵، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۲۹۳ ح ۱.

[۴۶] (۲). أمالی صدوق: ۱۷۶ ح ۱۷۸، دلائل الإمامة: ۷۵ ح ۱۳، بشارة المصطفى: ۱۸۲ و ۳۰۷، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۱۹۹، عمده عیون صحاح الأخبار ۱: ۲۵۴ ح ۳۱۹، الفضائل ابن شاذان: ۵۲۴ ح ۲۲۱، كشف الغمة ۱: ۹۳، ۱۰۷، و ج ۲: ۷۷، فرائد السمطين ۲: ۳۴ ح ۳۷۱، ارشاد القلوب دیلمی ۲: ۱۴۲، المحتضر: ۱۰۹، بحار الأنوار ۲۷: ۷۴ ح ۱ و ص ۱۰۴ ح ۷۴، و ج ۲۸: ۳۸ ح ۱، و ج ۳۹: ۲۸۴ ح ۶۹، و ج ۴۳: ۱۷۲ ح ۱۳، احقاق الحق ۹: ۲۰۱ و ۲۶۷، و ج ۱۶: ۴۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام ۲: ۵۴۶، بیت الأحران: ۴۷، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۵۰۰-۵۰۱ ح ۲۳ و ۲۴.

[۴۷] (۱). مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۵۹ و در آن است « بهجة قلبی ».

أمالی صدوق: ۱۷۵ ح ۱۷۸ و ص ۵۷۵ ح ۷۸۷، روضة الواعظین ۱: ۱۵۰، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۸۵ ح ۵۲، و ج ۴۳: ۲۴ ح ۲۰ و ص ۱۷۲ ح ۱۳، احقاق الحق ۴: ۲۸۸، و ج ۹: ۱۹۹، و ج ۱۳: ۷۷ و ۷۹، و ج ۱۹: ۷۶، عوالم العلوم فاطمه الزهراء علیها السلام، ۱: ۱۲۹ ح ۲۳ و ص ۱۴۸ ح ۱۸، و ج ۲: ۵۴۲ ح ۲، مسند فاطمه علیها السلام عطاردی: ۱۴۷ ح ۴ و ص ۳۳۴ ح ۲.

[۴۸] (۲). منابع آن در ص ۳۷ پاورقی ۳ بیان شد.

[۴۹] (۳). سورة آل عمران ۳: ۴۳.

[۵۰] (۱). جامع البيان ۳: ۳۳۹ ح ۷۰۳۱، حلیة الأولیاء ۲: ۴۲، الاستیعاب: ۹۲۶، الکشاف ۱: ۳۶۲، مقتل الحسين عليه السلام خوارزمی ۱: ۷۹، التفسیر الكبير فخر رازی ۳: ۲۱۸، الجامع لأحكام القرآن ۴: ۸۲، ذخائر العقبی: ۴۴، الدر المنثور ۲: ۱۸۸، کنز العمال ۱۲: ۱۴۵ ح ۳۴۴۱۱، فتح القدير ۱: ۳۳۸-۳۴۰.

أمالی صدوق: ۱۸۷ ح ۱۹۶ و ص ۵۷۵ ح ۷۸۷، علل الشرائع ۱: ۲۱۶، معانی الأخبار: ۱۰۷ ح ۱، تفسیر القمی ۱: ۱۰۲، تفسیر عیاشی ۱: ۱۷۳-۱۷۴، تفسیر التبیان ۲: ۴۵۶، دلائل الإمامة: ۸۱ ح ۲۰ و ص ۱۴۹ ح ۵۸ و ص ۱۵۲ ح ۶۶، روضة الواعظین ۱: ۱۴۹، مجمع البيان ۲: ۲۸۹، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۳۱۸، بشارة المصطفى: ۲۷۴ ح ۸۹، مناقب ابن شهر آشوب ۳: ۳۲۲ و ۳۵۹، تفسیر البرهان

۱: ۶۱۸، بحار الأنوار ۳۷: ۸۵ ح ۵۲، و ج ۴۳: ۲۱-۷۸ ح ۱۰، ۲۰، ۲۵، ۴۰، ۴۶، ۶۵، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۳۶-۳۳۸ ح ۱۲۷-۱۳۶، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۸۳-۸۵، احقاق الحق ۱۰: ۳۴-۳۵، ۳۸-۳۹، ۴۹-۵۰، و ج ۱۹، ۱۸، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۸۸ ح ۱ و ص ۱۲۸ ح ۲۳ و ص ۱۳۰ ح ۲۸ و ص ۱۳۳ ح ۳۸ و ص ۱۴۰ ح ۶۰، مسند فاطمه عليها السلام عطاردی: ۲۳ ح ۱۲ و ص ۱۴۷ ح ۴ و ص ۱۵۰ ح ۱۰، و ص ۳۲۳ ح ۱ و ص ۳۲۴ ح ۲.

[۵۱] (۱). سوره آل عمران ۳: ۱۰۳، شواهد التنزیل ۱: ۱۶۸-۱۶۹ ح ۱۷۷-۱۸۰، مقتل الحسین علیه السلام خوارزمی ۱: ۵۹. تفسیر فرات کوفی: ۹۰-۹۲ ح ۷۰-۷۶، تفسیر قمی ۱: ۱۰۸، تفسیر عیاشی ۱: ۱۹۴ ح ۱۲۲ و ۱۲۳، معانی الأخبار: ۹۰ ح ۱ و ۲ و ص ۱۳۲ ح ۱، أمالی طوسی: ۲۷۲ ح ۵۱۰، جوامع الجامع ۱: ۱۹۴، مجمع البیان ۲: ۳۵۵، تفسیر روض الجنان و روح الجنان ۴: ۴۶۴، مناقب ابن شهر آشوب ۲: ۱۱۸ و ج ۳: ۷۵-۷۶، عمدة عیون صحاح الأخبار ۱: ۱۱۶ ح ۹۵ و ص ۳۵۰ ح ۴۹۰، كشف الغمة ۱: ۳۱۱، تأویل الآیات الظاهرة: ۱۲۲-۱۲۳، تفسیر البرهان ۱: ۶۶۸-۶۷۲ ح ۱۸۶۱-۱۸۷۰، بحار الأنوار ۲۴: ۵۲ ح ۵ و ص ۸۲-۸۵ ح ۱-۹، و ج ۳۶: ۱۵-۲۱ ح ۱-۱۶ و ص ۱۱۲-۱۱۴ ح ۶۰ و ص ۲۵۸ ح ۷۶ و ص ۳۱۲ ح ۱۵۷ و ص ۳۱۷ ح ۱۶۶ و ص ۳۳۰ ح ۱۸۸، تفسیر نور الثقلین ۱: ۳۷۷-۳۷۸ ح ۳۰۳-۳۰۸، تفسیر کنز الدقائق ۲: ۱۸۴-۱۸۵، احقاق الحق ۳: ۵۳۹-۵۴۰، و ج ۴: ۲۸۵ و ۲۸۸، و ج ۵: ۱۱۳ و ۱۱۵، و ج ۷: ۱۵۹-۱۶۰، و ج ۹: ۱۹۹ و ۲۰۸، و ج ۱۳: ۷۷، ۷۹ و ۸۴، و ج ۱۴: ۳۸۴-۳۸۶ و ۵۲۱-۵۲۲، و ج ۱۸: ۲۲۸-۲۲۹ و ۴۷۳، و ج ۲۰: ۲۰۴-۲۰۵، عوالم العلوم فاطمة الزهراء عليها السلام ۱: ۱۱۶ ح ۲.

[۵۲] (۱).

منابع آن در ص ۳۹ راده ۱ بیان شد.

[۵۳] فاضل موحدی لنکرانی، محمد، پنج پیام، ۱ جلد، مرکز فقهی ائمه اطهار (ع) - قم، چاپ: اول، ۱۳۸۵ ه.ش.

درباره مرکز

بسم الله الرحمن الرحيم

جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)

با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی) آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند

بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و

رایانه‌ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزارهای علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیت‌های گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزارهای تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده ولی

جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل

و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق

روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشالله.

شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبا: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱

۵۳-۰۶۰۹ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید

ارزش کار فکری و عقیدتی

الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام - هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده

است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار

شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید».

التفسیر المنسوب إلى الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، اما تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را ببدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟».

[سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد».

مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

